

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Kovas – March 26, 1981 Nr.13
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Vilnius po baltu žiemos apklotu...

Atsiskaitymui artėjant

Opozicijai prieš Reaganą besigrupuojant

Vytautas Meškauskas

Prezidento Reagano politinis patarėjas Lyn Nofzinger ant savo kabineto sienos yra pasikabinęs Nixono laiško ištrauką. Joje įspėjama, kad '... jūsų draugai medijoje ir Washingtono establishmente tik laikinai pataikauja Reaganui' nes jis laimėjo rinkimus, tačiau jie greitai pasikeis kai tik ateis diena, kada jie jausis saugūs tai padaryti.

Iš tikro opozicija jau dabar pradeda kelti galvą. Visų pirma ji negalėjo praleisti progos nepavadinusi Reagano ūkinės programos neteisinga vargšams ir palankia turtingiesiems. Už Reaganą tačiau kalba faktas, kad krašto ūkį reikia kaip nors tvarkyti. Jei nėra alternatyvos, reikia duoti progos Reaganui išbandyti jo receptą. Iš principo Reagano administracijos pažiūra yra tokia, kad mokesčiai nėra tam, kad išsidalinti turtą. Siuo metu svarbiausia yra subalansuoti biudžetą, ar teisingiau - pradėti eiti prie to tikslo, atkutinti krašto ūkį ir apstabdyti infliaciją. Tam tikslui reikia paskatinti kapitalo telkimasi, kuris įgalintų ūkinę iniciatyvą. Per aukšti mokesčiai tam kliudo, bet jei sumažinsi, tiesa, turtingieji tuo daugiau pasinaudos negu vargšai, bet taip

jau yra gyvenime. Juk ir dabar turtingieji gali išvengti mokesčių mokėjimo investuodami savo kapitalus į tam tikras sritis, kur įstatymais yra numatytos mokesčių lengvatos o vargšai, aišku, tuo gi negali pasinaudoti.

Reikia tikėtis, kad naujosios administracijos pareigūnai nebuvo tokie naivūs, jog tikėjosi visiškos savo programos prie-

mimo iš demokratų dominuojamų kongreso atstovų rūmų. Jie, greičiausia, paliko vietas kai kurioms pataisoms, kurios gal teisingos, bet politiškai buvo labai pavojingos. Pagal įstatymus pav., social security ir valdžios pensijos turi būti priderintos prie infliacijos. Girdisi nuomonių, kad neteisinga sumažinti paramą vargšams, noliečiant daugiau pasiturinčiųjų pensininkų. Tų tačiau yra labai daug, jų politinė įtaka didesnė ir, jei demokratai nubalsuotų pritaikyti pensijas prie infliacijos kiek mažesniu nuošimčiu, jie prisimins už tai ir rinkėjų pyktį.

Bruzdėjimas prasideda ir užsienio politikos laukuose. Time magazinas labai išgyrė Valstybės Sekretorių Haigą, apie jį dar palankiai atsiliepią N.Y. Times kolumnistas James Reston, bet kitas to paties laikraščio kolumnistas Anthony Lewis jį labai smarkiai puola. Girdi, Haigas smarkiais išsireiškimais prieš sovietus tik noris užtušuoti faktą, kad iš tikro jis neturi jokios politikos.

Pats Haigas, kaip ir Reaganas, kol kas puikiai susitvarko su spauda. Taip, pavyzdžiui, kai spaudoje pasirodė priekaiš

Nauja Prancūzijos prezidento Giscardo šukuosena.

INEŠKIME SAVO DALĮ

L.K.B. Kronikoms Leisti sąjunga, užsimojusi rinkti ir leisti knygomis įvairiom kalbom kronikas, užsipelno visų mūsų dėmesio ir paramos. Juk tos kronikos, kurios eina Lietuvos pagrindyje nuo pat 1972 metų, yra didžiausio pasišventimo, patriotizmo ir heroiško savęs atsižadėjimo išraiška. Kada naktimis prie uždengtų langų, ištačius sargybas, braška rašomoji mašinėlė, skelbdama pasauliui tikruosius faktus apie kruviną nepakeliamą vergiją, apie religinę priespaudą ir žmogaus teisių paneigimą, ar tai ne modernių laikų herojų žygis, kuriam gal tik prilygsta knygnešių, savanorių ar mūsų laisvės kovotojų žygiai.

Todėl ir mūsų išeivių, atsidūrusių laisvuose vakaruose, pareiga tą pagrindžio spaudą visokeriopai paremti. Mes irgi turime įnešti savo dalį, kad pavergtų mūsų tauta ištvertų, kad nebūtų sunaikinta šimteriopai skaitlingesnio priešo.

Pažvelgus į save, dažnai tenka nusivilti, kadangi mes rodome per mažai to pasiaukojimo, to gyvo tautinio susipratimo. O juk mes, palikdami gaisruose skęstančią Lietuvą, pasižadėjome skelbti pasauliui apie baisiąją komunizmo priespaudą ir mūsų tautos laisvės troškimą. Mes žadėjome būti tautos ambasadoriai laisvuose vakaruose. Bet kur dingo tie visi mūsų pažadai? Ar ne laikas kad ir pavėluotai atiduoti savo duoklę gimtojo krašto laisvės kovai vesti?

Todėl L.K.B. Kronikoms Leisti sąjunga ir kviečia visą lietuviškąją visuomenę paskleisti tą pavergtosios tėvynės vaikų šauksmą visame laisvame pasaulyje. Tam tikslui ji užsimojo surinktasias kronikas leisti knygomis, verstis į svetimas kalbas ir jas plačiausiai paskleisti visuose kontinentuose. Kaip lietuviškas priežodis sako — daug rankų ir didelę naštą pakelia, tad ir mes visi, sujungę savo jėgas, lengvinkime pavergtųjų brolių priespaudos naštą pagal savo išgales. Tiesos ginklas yra pats efektin-

giausias kovoje su despotizmu ir melo propaganda. Pridėkime ir mes savo dalį.

Dar šiais metais Kronikoms Leisti sąjunga yra užplanavusi kronikų knygų leidimą įvairiomis kalbomis ir jau beveik pusę darbo atlikusi. O tie jos užmojai yra šie. Išleidimas VI tomo (pačių vėliausių kronikų) lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis. Vertimo darbą surastieji vertėjai jau dirba. Jau galutinai paruošti ir atiduoti spausuvei yra I tomas, prancūzų ir anglų kalbomis ir II tomas ispanų kalba. Morkūno spaustuvėje jau baigiama I tomo liet. kalba antroji laida. Tai dideli ir labai svarbūs darbai, vedant lietuvių tautos kovą su priespaude. Bet tam reikia nemaža ir finansinių išteklių.

Sąjungos valdybos iniciatyva buvo sudarytas tarporganizacinis komitetas, kuris numatė š. m. balandžio mėn. 25 d. 7 v. v. (šeštadienį prieš Atvelykį) surengti šaunų vakarą Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Čia meninę programą sutiko veltui atlikti mūsų populiarius solistai Vaclovas ir Margarita Momkai, jiems akompanuos gabus jaunas muzikas Alvydas Vasaitis.

Kad šis vakaras pasisektų, reikia mūsų lietuviškosios visuomenės gausaus atsilankymo, nes visas šio vakaro pelnas eis kronikų leidimui paremti, apmokėti spaustuvės skolas ir išsiuntinėjimo pašto išlaidas, kurių susidaro tūkstančiai.

Todėl jei kas iš šio komiteto ar valdybos narių jums pasiūlys pakvietimą atvykti į šį puikų vakarą, neatsisakykite, o jauskite pareigą nors tuo menku įnašu paremti šį kilnų kronikų leidimo darbą. O Tėvynė Lietuva tikrai jums bus dėkinga.

Sudarytam komitetui vadovauja jaunas ir energingas darbuotojas šaulių sąjungos centro valdybos pirmininkas Karolis Miklovaitis, jo pavaduotoja nepailsanti simpatingoji Moterų Federacijos vadovė Matilda Marcinkienė, sekretorė darbščioji mūsų istorikė Alicija Rūgytė ir dar daug kitų pasišventusių darbuotojų, kurių nuoširdžių pastangų dėka ir rengiamas šis neeilinis vakaras balius.

Tegul su pavasario saule atgimsta ir mūsų geri norai ir pasiryžimas dirbti pavergtosios Tėvynės labui.

(aph)

tų, kad administracija propagandos sumetimais pasirinko tokį užkampį kaip Salvadoras konfrontacijai su sovietais, Haigas atkirto, kad ne jis, bet pati spauda tai padarė. Jis da-

(Nukelta į 2 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

'Entente' vietoje 'detentės'. — Ginčai dėl biudžeto sumažinimo.

— Trys krašto saugumo pagrindai: kariai, ginklai ir pinigai.

Reaganas turi tik paskutinį.

Apie Paryžiaus pasitenkinimą pagerėjusiais santykiais su Washingtonu praneša ir N. Y. TIMES. Prie to prisidėjo du faktoriai: nusivylimas sovietais dėl invazijos į Afganistaną, grėsmė Persijos įlankai ir jų reakcijos į Lenkijos įvykius. Prezidentas Giscard d'Estaing jau kalba ne apie detentes reikalingumą, bet stabilizacijos. Prancūzai dabar jaučiasi naujos Washingtono politikos partneriais. Jie visą laiką stiprina savo karines pajėgas ir yra vienintelė Europos valstybė, kuri netoli Persijos įlankos turi sutelkusi 15 karo laivų eventualiai talkai JAV laivyno jėgom tame rajone. Daug prancūzų su ilgesiu atsimena senus gerus Entantės laikus, bet ši kartą ne su Britanija, bet JAV.

Prezidento Giscardo 3 valandų pasitarimas su Vokietijos kancleriu H. Schmidt 'tarptautinės padėties įvertinimui' pasibaigė pažūrų suvienodinimu. Jie abu Washingtono naują politiką įvertino 'labai pozityviai'.

★

Tuo tarpu Washingtone kongresas pradėjo svarsty-

ATSISKAITYMUI ARTĖJANT...

(Atkelta iš 1 psl.)

vė suprasti, kad faktinai Amerikos interesai nenukentėjo, jei Salvadoras kurį laiką pabuvo pasaulio centre. Privčiai jis sakosi, kad jam rūpi Persijos įlankos rajonas. Ten skubiai reikalingas išpūdingesnis JAV buvimas, kad atbaidyti sovietus.

Kritikai teigia, kad smarkesnis Reagano administracijos tonas išgašdino JAV sąjungininkus, kurie, girdi, ragino Washingtoną elgtis nuosaikiai. Kad tai nevisais atvejais teisinga, rodo Prancūzijos, kuri po 7 savaitių rinks prezidentą, pavyzdys. Dabartinis prezidentas ruošdamasis rinkimams iš savo žodyno išbraukė žodį detente ir reikalauja didesnio budrumo. Jis taip pat galvoja apie prancūzišką neutrono bombą, kuri yra geriausias ginklas prieš sovietų tankų persvarą. O jo konkurentas iš dešinės - Jacques Chirac - save vaizduoja prancūzišku Reaganu! Prancūzijai prieš 15 metų pasitraukus iš NATO, jos santykiai su JAV dar nebuvo tokie geri, kaip dabar.

Vienu žodžiu, kol kas administracija dar sugebėjo malonių elgesiu nuginkluoti savo oponentus, tačiau jau būtų stebuklas, jei tai galima būtų testuoti be pertraukos. Tokia jau politikos prigimtis.

ti Reagano biudžetą. Kol kas buvo ginčijamasi daugiau principiniai negu konkretiniai. Pagrindinis kritikų argumentas buvo, kad nuo apkirpimų daugiausiai nukentės vargšai. Bendrai socialiniams reikalams yra numatyti 220 bilijonai dolerių. Iš tos sumos 150 bilijonų tenka Social Security sistemai, kuri daugiau ar mažiau moka 32,3 milijonams žmonių. Skaičiuojama, kad jų bent trečdalis dar turi kitų papildomų pajamų, DIDESNIŲ negu Social Security mokėjimai. 46 bilijonai yra išmokami pagal Medicare programą, kurios gavėjų 86% turi pajamų virš vadinamos 'poverty line'. 13,6 bilijonai išmokami veteranams, kurių 91,5% yra virš tos 'poverty line'. Tuo tarpu žemiau tos 'poverty line' gyvena 25 milijonai JAV gyventojų, bet jų tik 40% gauna bet kokią paramą, išskyrus tik nemokamus pusryčius mokyklose.

Kita vertus, kas trečia Amerikos šeima vienu ar kitu būdu gauna maisto kuponų — food stamps, nemokamus pusryčius, primokėjimus už butų nuomą, Medicare ar Medicaid — gydymo pagalbą nepasiturintiems. Tik viena iš šešių šeimų gauna federalinę pagalbą tik dėl to, kad yra legaliai nepasiturinti. Toks nepaprastas pagalbos visiems išplėtimas sumažinimo šalininkus verčia prisiminti Romos imperijos likimą. Ji krito ne dėl barbarų puolimų, bet minių palinkimo gauti nemokamai 'duoną ir žaidimus'.

★

Iš Gynybos Departamento pareigūnų pareiškimų, svarstant to departamento išlaidas, atrodo:

1. atominio karo pavojus, nors nepraėjo, bet šiuo laiku mažai aktualus;

2. daugiausiai pastangų atsiginkluoti nukreipta į konvencionalinius ginklus

ir jų aptarnavimą, ypač turint galvoje galimus įvykius Trečiajame Pasaulyje;

3. padidintos lėšos tik tada bus naudingos, jei bus rasta daugiau savanorių. Jei viltis jų daugiau pritraukti nepasiteisins, nenoroms reikės pradėti galvoti apie priverstinės karinės prievolės įvedimą.

4. Iš visų karinių tarnybų daugiausiai papildomų lėšų gaus laivynas. Galvojama apie kelių antrojo pasaulinio karo kovos laivų įtraukimą 1 tarnybą, kas susilaukė nemažos kritikos. Girdi kaip galima prieš modernų sovietų karo laivą Kieva, įtrauktą tarnybon 1979 m., pastatyti 1942 metų New Jersey, kad ir aprūpintą naujom mašinomis bei ginklais? Ar ne geriau būtų pastatyti naujus mažesnius laivus? Laivyno vadovybėje, atrodo, vyrauja pažiūra, kad prie naujų apsisąjonių nuo priešų raketų būdų ir seni, bet atnaujinti laivai, galėtų išpildyti jiems skirtą uždavinį.

Gynybos sekretorius Weinbergeris sudarė naują žinovų komisiją patarti jam, kaip išrikiuoti naujas raketas: požeminėse slėptuvėse, kurių būtų tiek daug, kad sovietai negalėtų susekti, kurios tuščios ir kurios turi po raketą, — ar laikyti jas specialiai tam pastatytuose laivuose. Antrasis būdas būtų pigesnis negu pirmasis. Kiekvienu atveju jis daugiau patinka tų valstijų gyventojams, kurių teritorijoje būtų slėptuvės.

ATTENTION OWNER OPERATORS

If you are new in business or thinking of making a change B. J. McADAMS INC. is now leasing 75 model or newer tandem tractors. Ample return loads & weekly settlements. Plus many other benefits.

FOR MORE INFORMATION CALL:
CHARLIE THROCKMORTON
1-800-643-8239

(11-15)

■ Iš kitos pusės

Pastebėjęs vasario 23 d. DRAUGE Mykolo Drungos str. apie VLIKo ir PLB diktatoriškumą pamaniau, kad jau bus pasakytas paskutinis žodis mūsų veiksmų diktatoriškumo ar demokratiškumo temoje. Juk ji jau buvo išlinksniuota nuo galvos iki kojų. Iš tikro Drunga sakosi bandęs:

"...įsiauti į A. Pleškio (oponento NAUJIENOSE) 'intelektualius batus' ir pasižiūrėti, kur jie mane nuves..."

Nuvedė jie netoli, nes iškėlė daugiau klausimų negu davė atsakymų, ką Drunga ir norėjo įrodyti.

Iš kitos pusės žiūrint man atrodo, kad tie visi ginčai yra visai beprasmiški. Juos pradėjo bendruomenininkai, aiškindami, kad jų organizacija yra geresnė, nes demokratiškesnė už ALTą, o dabar ir už VLIKą. Buvo giriamasi, kad "ryšys ir sąlytis su Baltaisiais Rūmais palaikomas DEMOKRATIŠKAI rinktų LB atstovų." Kai šioje vietoje buvo pastebėta, kad iš tikro ten lankėsi ne išrinkti, bet paskirti ar net tik 'įsijungę' žmonės, AKI-RAČIŲ žemelis paskutiniam Nr. supykęs aiškino, kad komisijų nariai yra skiriami, o ne renkami. Jei taip, kam reikia skelbti, kad jie vis dėlto buvo "demokratiškai" rinkti?

Bet ne tame esmė. Prielaida, kad Lietuvos reikalą Baltuose Rūmuose ir kitur gali kelti tik 'demokratiškai' išrinkti ar jų įgalioti žmonės, kelia klausimą, ar jie gali kalbėti pavergtos Lietuvos žmonių vardu, kurie jų nerinko? Atsakymas galėtų būti, kad jie negalėjo rinkti, kad jų apsisprendimo teisės yra suvaržytos, už tat mes jaučiame pareigą už juos kalbėti. Griežtai žiūrint, tai jau reprezentacija be įgaliojimo, įmanoma bet kam. Ji reikalinga, pagirtina ir remtina, bet nieko bendro neturi su demokratinės valdžios teorija, kuri savo tyriausioje formoje numatė, kad valstybė turi būti kontroliuojama visų jos piliečių, lygiai besidalinančių privilegijas, pareigas ir atsakomybę, kiekvienam asmeniškai dalyvaujant valdžioje. Taip buvo bandoma senovės Graikijos miestuose, bet sunkiai įmanoma šiandien, mums išsisklaidžius po viso pasaulio šalis, o tėvynėje likusiai daugumai esant pavergtai.

vm

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

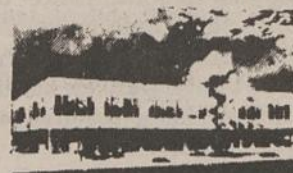
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DAR DAUG GALIME!

Iš Lietuvos pogrindžio leidinio "Aušra" Nr. 22 (62) 1980 m. gegužės mėn., kuris gautas dėka Lithuanian Information Service.

Geležinė okupanto ranka negailestingai gniaužia visą lietuvių tautos gyvenimą. Sunaikintas politinis ir ekonominis savarankiškumas, atimta galimybė patiems spręsti savo reikalus tarptautinėje plotmėje. Nuo svetimųjų valios priklauso net menkiausias žmogaus teisės. Brutaliai braunamasi į intymiausias gyvenimo sritis. Okupantas nustato bendrą dvasinio ir kultūrinio gyvenimo kryptį. Nežiūrint tuščių ir tikrovei prieštaraujančių tauškalų apie lygybę, savarankiškumą, suklestėjimą, mūsų tauta yra tik beteisus samdinyš savo namuose. Be Maskvos ponų leidimo negali būti pastatytas ne tik fabrikas ar gamykla, nutiestas kelias ar įkurta kultūrinė įstaiga, bet ir išspausdinta knyga, apginta disertacija ar sukurta filmas. Visur ir viską seka budri Maskvos akis, visur ir viskam turi būti gautas jos leidimas. Nesvarbu, ar to leidimo reikia važiuoti į "motinėles" Rusijos sostinę, ar į išduosčią pat Vilniuje iš Maskvos atsiųsti ar įgalioti emisarai. Visvien viskas vyksta su jos žinia, leidimu ir palaiminimu. Vilniuje sėdi Lietuvos "valdovai" yra tik bejėgė šimtaprocentinės marionetės, nieko negalinčios ir nieko nevaldančios.

Šitokio žeminančio pavergimo ir visiško beteisiskumo akivaizdoje kai kuriuos blaiviai galvojančius intelektualus kartais apima beviltiškumas. Ypač matant kiek daug ir kokių svarbių darbų reikėtų nuveikti visose, o ypatingai kultūrinio ir dvasinio gyvenimo srityse. Tautai neturint savos valstybės, to politinio šarvo, saugančio jos kūną ir visus gyvybinius centrus nuo išorinių pažeidimų, kultūra tampa beveik vienintele priemone, leidžiančia pareikšti save atskiru ir savarankišku viene-

tu kitų tautų tarpe. Tuo pačiu kultūra yra ir skiriamasis ženklas, rodantis tautos savitumą, ir barjeras, ginantis šį vienetą nuo išstipimo kitų tautų tarpe. Kalba, kultūra ir dvasinės tautos savybės ne tik remiasi etniniu pagrindu, bet ir dalyvauja jo išlaikyme. Istorinės pamokos pakankamai akivaizdžios ir per daug skaudžios, kad nematytume, kas ištinka mūsų tautiečius, patekusius svetimos tautos kalbinėn ar kultūrinėn įtakon. Ypač turint omenyje tą faktą, kad lietuviai, kaip ir visi baltai, priklauso ne prie tų tautų, kurios asimiliuoja ir plečiasi, bet prie tų, kurios asimiliuojasi ir nyksta. Juk kadaise baltų, slavų ir germanų giminės turėjo maždaug vienodą gyventojų skaičių ir užėmė panašaus dydžio teritorijas. Bet kaip neatpažįstamai viskas pasikeitė per pastaruosius 2000 metų!

Tuo tarpu lietuvių tauta šiandien ne tik negali laisvai ir savarankiškai vystyti savo kultūros, bet okupantas braunasi ir į subtiliausias dvasinio gyvenimo sritis, savo ideologija stengiasi persunkti viską, net pačias intymiausias gyvenimo sferas, bendro viską panaudoti savo užmačiom ir savo interesams. "Suvisuomeninama" ne tik šeima, savotiškai atimant iš tėvų vaikus (reikalavimu kaip ir kokia kryptimi juos auklėti), bet net žmogaus privatus gyvenimas, laisvalaikis, poilsis, asmeniniai interesai, polinkiai ir reikalai. Viskas turi derintis prie kolektyvo, prie "visuomenės", turi neprieštarauti kokioms tai normoms, kokioms tai interesams... Tiesa, individas neturi kenkti kitam individui, griauti bendruomeninio gyvenimo taisyklių ir tvarkos. Bet šiuo atveju kalbama ne tiek apie išorinius visuomeninės tvarkos pažeidimus (ji šiandien kaip tik dažnai mažiausiai kovojava, o apie tą dvasinį individo pajungimą tariamams visuomenės interesams, kurie iš tikrųjų yra ne visuomenės, o valdžios interesai. Tai valdančios kastos noras

LIETUVIAI IR LENKAI

Tuo tarpu Varšuvoje...

Vytautas Meškauskas

Prisiminę kas ultimatumui artėjant vyko Lietuvoje, grįžkime į Lenkiją. 1938-ųjų kovo 11 d. naktį buvo nušautas Lenkijos pasienio korpo sargybinis perėjęs į mūsų pusę. 1972 m. Londone išleistuose buv. Lenkijos užs. reik. vicemipisterio Szembeko atsisakimuose teigiama, kad pradžioje vyriausybė dar nežinojo kaip reaguoti. Sekančią dieną buvo paskelbtas komunikatas, pagal kurį vyriausybė pasiūlymą sau teisę "užimti atitinkamą padėtį". Toji pabaiga nepatikusi valst. vadui maršalui Rydz-Smiglui. Užs. reikalų ministeris Bekas tuo metu buvo Italijoje. Pranešus jam telefonu, jis pasakęs Szembekui, kad tą reikalą tvarkysias grįžęs.

Tą pačią kovo 12 d. Vokietijos kariuomenė įžygiavo į Austriją. "Anschlussas" pradėjo nauja jėgos pavartojimo era Europoje.

Kovo 16 d. įvyko vyriausybės posėdis, kuriame, kaip Bekas rašo savo atsiminimuose, jis įrodinėjęs, kad tokioje įtemptoje tarptautinėje situacijoje Lenkijai pavojinga kaimynystė su šalim, kuri su ja nepalaiko normalių santykių. "Jei mūsų pageidavimai bus nuosaikūs ir nepažeis esminių Lietuvos interesų — dėstė Bekas — gali būti, kad jie bus priimti ir įtampa atslūgs". Vyriausybė nusprendė pasiųsti Lietuvai ultimatumą per Lenkijos pasiuntinybę Taline ir reikalauti iki kovo 31 d. užmegsti santykius. Jei ultimatus nebūtų priimtas, imtis karinių priemonių. Lenkai savo reikalavimus pavadino ne ultimatumu, bet paprasčiau "nota". Joje sakoma, kad turint galvoje visų ligšiolinių derybų neigiamus rezultatus, Lietuvos kovo 14 d. pasiūlymai

turėti vienodas, dvasiniai neveliotus, paklusnius eunučius, be savų interesų ir be savo dvasinio gyvenimo. Tai pastangos turėti paklusnių avių bandą, be pasipriešinimo vykdančią visus savo varovų reikalavimus. Šitokių bandos savybių daug turi rusų tauta, kurią įvairūs carai ir diktatoriai, apvilkę milinėmis, varinėjo ir varinėja po įvairias šalis ir žemynus "vaduoti" kitų tautų, kariauti karų, plėsti Rusijos imperiją.

Esant tokiai padėčiai vis sunkiau darosi ne tik sukurti ką nors pozityvaus ir vertingo, bet ir apginti tai, kas iki šiol sukurta, apsaugoti (Nukelta į 4 psl.)

negali būti priimti. Vienintelis, labiausiai padėtį atitinkąs sprendimas būtų diplomatinių santykių užmezgimas be jokių sąlygų. Lietuvos vyriausybė pasiūlymą turi priimti per 48 valandas. Diplomatiniai atstovai Kaune ir Varšuvoje turi būti akredituoti iki kovo 31 d. Atsakyti buvo prašoma baigiantis 48 val. per pasiuntinybę Taline. Neatsakymą ar rezervus Lenkija vertins kaip jos pasiūlymų atmetimą. Tuo atveju Lenkija savo interesus gins savomis priemonėmis. Notą pasirašė Lenkijos įgaliotas ministras Estijoje V. Pszesmickis ir ją įteikė mūsų pasiuntiniui Taline B. Dailydei kovo 17 d. 22 val. (Estijos laiku). Prie notos buvo pridėtas teksto pavyzdys, kurį turėjo duoti Lietuvos vyriausybė, priėmusi notos reikalavimus. Šalia sutikimo užmegsti diplomatinius santykius, Lietuva turėjo garantuoti sąlygas pasiuntiniams susisiekti su savo vyriausybėmis sausuma, upėmis, oru, paštu, telegrafu ir telefonu.

Norsėjo gandai, kad kai kas Varšuvoje norėjo griežtesnių reikalavimų, tarybinei istorikei R. Žepkaitei kitų ultimatumo variantų Lenkijos užs. reik. min. archyve rasti nepavyko.

Ultimatumo įteikimo proga Lenkijoje vyko patriotinės manifestacijos. Apie įvykius Vilniuje jau citavome jų liudininkę G. Šlapelytę-Sirutienę. Jos aprašyta demonstracija įvyko kovo 18 d. Vilniuje, ten atvykus maršalui Rydz-Smiglui.

Kas būtų, jei Lietuva ultimatumą atmestų? Lenkai rimtai ruošėsi kariniam žygiui. Lietuvos generalinio štabo II skyriaus informacijomis, Lenkijos daliniai buvo sutelkti pagrindiniam smūgiui pagal Vilniaus-Kaišėdorių geležinkelio liniją. Kariuomenė buvo telkiama Vilniaus, Gardino, Suvalkų rajonuose. Kirtimų aerodrome (netoli Vilniaus) parengta 100 lėktuvų. Apie Lenkijos pasirengimus mūsų užs. reik. min. pranešė ir Latvijos pasiuntinys. Prancūzijos ambasadorius Noel prisimena, kad jam ir kitiems užs. atstovams Varšuvoje Bekas pranešė, kad Lenkija pavartos jėgą, jei Lietuva atsisakytų užmegsti diplomatinius santykius. Noel, kaip ir jo kolega britų ambasadorius, pareiškė vilties, kad Lenkija jėgos vis dėlto nepanaudosianti. Noel vėliau net prašė ultimatumo atsisakyti. Tuo tarpu Lenkijos ambasadorius Berlyne pranešė, kad Goe-

PRO ŽIŪRONĄ

GRAZIAI praėjusi Clevelando Skautijos Kaziuko Mugė paliko ne vien tik puikų dienos išpūdį, bet kartu išryškino keletą įdomių faktų.

Pirmiausia - jau tą pačią savaitę prisistatymas laikraštyje - maloniai nustebino įrodant, kad tinkamai planuojant ir koordinuojant darbą yra įmanoma ir mūsų sąlygomis matyti laikraštyje informacijas ne tik gyvas, bet kartu "šviežias" ir įdomias! Tai didelis pliusas ir rengėjams, ir talkininkams, ir redakcijai.

Antra - tiesus sustojimas ir pasisakymas rūpimais klausimais. Tai iššaukia respektą - net jeigu ir nesutinkama su pareikšta nuomone - nes nėra slepiamasi tariamai "prideramo laikymosi" vienybės sąskaiton, kada užnugaryje "karštos" diskusijos eina iš kairės ir dešinės.

Na, be abejonės, bemaž "nepastebėjimas" organizuoto jaunimo pirmose eilėse, nejučiomis kelia kreditingumo klausimą visoje gražbylostėje ieškant naujų, priaugančių darbo ir talkos jėgų... O gi pasididžiuoti buvo kuol Net gi ir gavėnios metu.

Jei pasisakymas jau iššaukė reakciją - gerai! Tai jau senai reikalinga. Per ilgai, ir per dažnai jau, kylą klausimai vyniojami į vilnas nesiryžtant ieškoti konkretaus sprendimo pašalinimui problemos šaknų. Ir nėra jokios abejonės, kad turime būti pajėgūs kalbėti apie reikalą esmę atsiriboję nuo asmeniškumo, jei norime išsaugoti trapų jaunųjų užsidegimą ir entuziazmą.

O skautija gi ir vėl įrodė, kad "... prie gero noro nėra blogo orol"

Ego

ringas jam davė suprasti, jog Lenkija gali tvarkytis su Lietuva savo nuožiūra. Sovietų vyriausybė, pagal tarybinius istorikus, Lenkiją išpėjo, kad ji suinteresuota Lietuvos ne tik nominaline, bet ir faktine nepriklausomybe.

Lietuvos kariuomenės štabo II skyriaus pranešimai rodo, kad tuo laiku ir Vokietijoje pastebėti kariuomenės pasiruošimai. Mūsų karo atache Maskvoje plk. Skučas pranešė kovo 31 d., kad iš Vokietijos karo atache gen. E. Koestringo patyręs, jog Vokietija neleistų, karui kilus, Lenkijai užimti Klaipėdos, bet pati ją pasiimtų. Washington 1953 metais paskelbtuose vokiečių dokumentų 5 tome yra kalbama apie pasirengimus Lenkijos puolimo atveju užimti Lietuvos teritoriją iki Dubysos.

Sekančiame numeryje: Ultimatus priimamas.

DAR DAUG GALIME!

(Atkelta iš 3 psl.)

goti tą kultūrinį ir dvasinį palikimą, kurį esame pavelėję iš praeities. Į pavojų patenka ir etninis tautos pagrindas. Padėtis atrodo tikrai beviltiška. Atrodo, kad nieko, visiškai nieko negalima padaryti, kad nėra jokios galimybės pasipriešinti, kad niekas nuo nepriklausos, kad stovime lyg stichinių kataklizmų akivaizdoje.

Bet ar iš tikrųjų taip?

Būdami realistais pirmiausia turime pripažinti, kad daug blogybių, o ypač jų priežasčių iš tikrųjų negalime savo jėgomis pašalinti. Dauguma jų atėjo su okupacija, ir kol tauta priversta nešti okupacinį jungą, čia daug ko nepadarysime. Ypač kas liečia išorinį gyvenimą, politinius, ekonominius ir panašius dalykus. Čia galime tik skųstis, protestuoti, kelti viešumon neteisę ir skriaudas, reikalauti teisių, tiesos ir teisingumo.

Tačiau pavergėjas yra okupavęs ne tik išorinį gyvenimą. Jis nori okupuoti ir mūsų vidų, mūsų dvasinį gyvenimą, mūsų šeimas, mūsų sąmonę, mūsų protą ir širdį. Totalitarinė diktatūra nori mus pavergti iki kaulo smegenų, iki nuošaliausios sąmonės ir širdies kertelės.

Ir štai čia, šioje dvasinėje srityje okupantas pasirodo silpnas ir net bejėgis. Čia jam reikalinga parama, būtini talkininkai. Jau išoriniai pavergiant tautą, okupantui buvo reikalingi talkininkai. Ir jis juos rinko iš tautos padugnių, iš pasidavėlių ir išdavikų tarpo: samdė pagrindinio agentus, organizavo "stribus", verbavo šnipus, sodino paklusnias marionetes į tariamos valdžios kėdes... Dar labiau tokie talkininkai reikalingi vidiniam, dvasiniam tautos pavergimui. Ne tik kaip šnipai, skurdžiai, propagandistai ar agitatoriai. Dar daugiau. Reikalinga, kad čia jam talkininkautų patys pavergiamieji: kad jie priimtų, pasisavintų, padarytų savais tuos įtikinėjimus, tas mintis, tas idėjas, kurias okupantas perša, kuriomis nori apvaldyti ir pavergti žmogų iš vidaus. Reikia, kad pats žmogus pasiduotų, sutiktų būti formuojamas. Be šito sutikimo, be savanoriško persiėmimo svetimomis idėjomis okupantas nedaug ką gali padaryti. Ir čia jo silpnybė. Čia mūsų jėga. Priversti tikėti jų teisingumu ir teisėtumu. Tikėti mus negali priversti! Mes čia laisvi, stiprūs ir neįveikiami! Žinoma, jei norėsime, jei patys naudosimės šia jėga, jei

■ Laiškai Dirvai

DĖL DIPLOMATINĖS TARNYBOS

Dalyvaujant Madrido konferencijoje, turėjau progą susipažinti su JAV delegacijos ekonominių reikalų vyriausiu patarėju Alton Jenkins. Šis karjeros diplomatas buvo specialiai komandiruotas iš savo tiesioginių pareigų JAV ambasadoje Romoje pirmininkauti Amerikos delegacijai "Antrojo krepšio" nuostatų vykdymo peržiūrėjime.

Buvau maloniai nustebintas jo užklausimu apie naują Valstybės Departamento poziciją liečiančią mūsų Diplomatinės Tarnybos tęstinumą. Pasirodo, kad A. Jenkins šią žinią patyrė iš Valstybės Departamento pranešimų ("cables") skirtoms visoms JAV atstovyboms pasaulyje. Jam tai kur gan įdomu kadangi vienu metu ėjo Pabaltijo skyriaus viršininko pareigas valstybės Departamente ir kita pirezastis — tai jo lietuviška kilmė. A. Jenkins nuomone, šis valdžios patvarkymas turėtų ypatingai džiuginti visus Amerikos lietuvius.

savanoriškai neatiduosime savo pozicijų.

Nebūti vergu, nesižeminti, nepataikauti, nevizginti uodegos lyg priluptam šuniui! Tai gali kiekvienas. Netgi be didelio pavojaus, be ypatingos rizikos. Ir taip daugelyje gyvenimo sričių. Mes galime turėti tvirtą vidinį nusistatymą, aiškų savo reikalų ir teisių žinojimą. Mes galime palaikyti tvirtą nesilankstyti, nemeilikauti, nebūti vergiškai paklusniais visuose, o ypač neteisėčiausiuose dalykuose. Mes galime neteršti savo kalbos svetimais žodžiais, o savo vaikų sąmonės svetimomis mintimis ir idėjomis; nevertoti svetimos kalbos ten, kur teisėtai turi būti vartojama gimtoji kalba; nepadėti tyčiotis iš mūsų tautos ir jos praeities; būti paslaugesniems vieni kitiems ir padėti savo tautiečiams; ne skandinti savęs ir savo tautos alkoholio ir moralinio palaidumo liūne; nekartoti lyg papūgoms svetimų frazių ir svetimų minčių; visur išlikti savarankiškiems ir oriems...

Yra dar daug ir kitų galimybių bei progų pasipriešinti dvasinei okupacijai, duoti atkirtį tautos pavergėjui. Jas siūlo kiekviena diena, jos sutinkamos kiekviena žingsnyje. Tik drįskime ir mokėkime jomis naudotis. Tik nepulki- me už ilgesnį rublį, už skanesnį kšną laižyti okupanto batų!

P. Vilgaudas

Šį atsitikimą su A. Jenkins prisiminiau skaitydamas "Dirvoje" (lapkričio 6-tos) mano mėgiamiausią skiltį — "Iš antros pusės". Tai, be abejo, viena iš įdomiausių kolumnų išėivijos spaudoje liečianti mūsų šių dienų aktualijas, kurioje vm komentuodamas apie susidariusią galimybę paskirti naujus žmones į mūsų Diplomatinę Tarnybą, priskiria tą nuopelną R. Česoniui. Nors ir būvau prisidėjęs prie šios sėkmingos akcijos, bet su tokiu, mano gerbiamo vm, teigimu negaliu sutikti. Darbuojantis Lietuvių Bendruomenės gretose, gerai žinau kaip nenuilstamai šiuo reikalu rūpinasi tokie LB veikėjai, kaip J. Gaila, A. Gečys, A. Gureckas, V. Kutkus, A. Zerr ir daugelis kitų. O jeigu man būtinai reikėtų išskirti vieną žmogų, kuris ar savo drąsa, ar pasišventimu, ar ištverme buvo pranašesnis už visus kitus šiame reikale — tai tas asmuo būtų Algimantas Gečys.

Su pagarba,

Rimas Česonis

LIETUVIŲ KILMĖ

Didžiosios Lietuvos ir Žemaitijos Kunigaikštystės Kronika aprašo kaip Romos kunigaikštis Palemonas su 500 didikų apleido Romą pirmame šimtmečio prieš Kristų bėgdamas nuo Cezario keršto ir laivais pasiekė Nemuną ir Dubysą, kur ir įsikūrė. Šis kunigaikštis Palemonas pradėjo Lietuvos kunigaikščių dinastiją.

Tai "Romėnų teorija". Ši teorija tokia įtikinanti, kad sunku ja netikėti. Duodami panašumai kalbos, religijos ir papročių tiesiog pribloškiantys. Čia ir mirusiųjų deginimas, ir šventa ugnis, ir žalčių gerbimas, čia namų dvasios saugo namus, čia ir miškų ir ežerų šventumo idėja. O žodžiai kaip "ignis" — ugnis, "mensis" — mėnesis, "genties" — gentis, "Deus" — Dievas, "vir" — vyras, "linum" — linas ir "jungus" — jungas, gali įtikinti kiekvieną.

Įdomu pažymėti, kad šią teoriją pirmą kartą paskelbė lenkų kronikininkas Jan Długosz, savo veikale "Historia Polonica".

Atrodo, kad modernios Lietuvos istorikų studijos yra pačios tikriausios lietuvių kilmės nustatyme, nes yra pagrįstas moksliniais metodais. Ar tie metodai bus priimtini ateities mokslininkų sunku šiandien pasakyti.

Tačiau kas man rūpi ir kas mano dėmesį atkreipė tai tas faktas, kad lietuvių kilmės teorijas puoselėtas šimtmečiais įvairių istorikų, mūsų istorikai atmeta kaip romantiškas pasakas.

Aš manau, kad čia yra nesusipratimas. Ir štai kodėl:

Moderniškos studijos lietuvių kilmės beišskant kalba apie tautos, visos masės kilmę, kai tuo tarpu senųjų laikų teorijos kaip ir minėta "Romėnų" teorija kalba apie tautos vadovaujančią diduomenę, tautos aristokratiją, apie tuos vadus kurie apjungė tautą, davė įstatymus, religiją, papročius ir valstybinę organizaciją.

Man ši idėja kilo beskaitant "Lituanica 700 Years" knygą.

Man atrodo, kad ši idėja turi pagrindo ir turėtų būti diskutuotina, šia prasme, tuo labiau, kad tokie atvejai yra žinomi iš kitų tautų istorijų, kaip pavyzdžiui Rurikų dinastija Rusijos istorijoje.

Jonas Stelmokas
Lansdowne, Pa.

Gerb. Dirvos Leidėjai,

Siunčiu 17 dol. sumoje čekį už Dirvos prenumeratą.

Atnaujinu dar vieneriems metams. Esu senas ir nesveikas. Nežinau ar galėsiu, pratęsti sekančiais metais, nes dažnai turiu lankyti daktarus ir dažnokai būnu ligoninėje. Be to, prenumeruojau 3 laikraščius, ir 2 žurnalus. Ir visi laikraščiai, ir mėnesiniai žurnalai labai brangūs. O pensininkams su mažom pajamom nelengva išsiversti. Tuo ir baigsiu. Linkiu leidėjams ir visam Dirvos štabui geros sėkmės ir sveikatos.

Su pagarba.

Juozas Tamašauskas
Putnam, Ct.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPISTS

an opening exists in our home care operations for a currently licensed physical therapist with ability to apply rehabilitation techniques in a home setting and effectively communicate verbally and in writing. Duties required limited travel in Green County. Competitive salary. Liberal public employees, fringe benefit, package available for full time 35 hr. wk. Call or write for appt. to discuss details.

HEALTH COMMISSION
GREEN COUNTY HEALTH DEPT.
360 WILSON DR.
P. O. BOX 250
XENIA, OHIO 45385
513-376-9411 or 513-426-6351
An Equal Opportunity Employer (7-13)

DATA PROCESSING PROFESSIONALS Holland, Michigan

As a leading manufacturer of office interior systems, Haworth is experiencing **dramatic growth** in an industry that is also **expanding very rapidly**. A people-oriented company, Haworth is dedicated not only to its own corporate growth, but to the **professional development** of the individual as well.

About M.I.S.

A strong management commitment to our M.I.S. group is reflected in the recent **conversion to an IBM 4341 system** in an MVS/IMS on line environment. This will involve re-design of all major applications now being developed including **Human Resources, Marketing, and all Accounting functions** as well as a comprehensive **MRP system**.

Opportunities

Several **Systems Analyst and Programmer/Analyst** positions are available in **systems development and support groups**. Experience requirements vary from 1 to 6 years, preferably in a manufacturing environment. Qualified candidates will be degreed professionals who have demonstrated good communication skills, **project leadership abilities**, and motivation to keep projects moving with minimum supervision.

The Company and Benefits

Haworth is located in Holland, Michigan - in the heart of a four season recreational area - with a small town atmosphere and big city conveniences. Our benefits package is competitive and includes a **liberal relocation policy**.

We are **HAWORTH Manufacturing, Incorporated**, and we would like to tell you more about ourselves, especially if you are an independent thinker able to handle projects with little intervention. To pursue this opportunity, send a current resume to:

MANAGER OF EMPLOYEE RELATIONS
Human Resources Department

HAWORTH

OFFICE INTERIOR SYSTEMS
Holland, MI 49423

An Equal Opportunity Employer

KŪRYBA IR MOKSLAS

Prof. Juozui Žilevičiui

90 metų ALFONSAS MIKULSKIS

Didysis muzikos kūrėjas — kompozitorius, muzikologas, pedagogas, žurnalistas ir visuomenininkas prof. Juozas Žilevičius sulaukė 90 metų amžiaus. Kaip jo studentas Klaipėdos Konservatorijoje, aktyvus jo specialių, tautinės muzikos temomis, skaitytų paskaitų klausytojas, jo įsteigto "Liaudies muzikos instrumentų muziejaus" darbuose nuolatinis talkininkas ir, dabar, jo įkvėptų idealų vykdytojas, ketinu visuomenei profesorių pristatyti kaip asmenį, iškelti jo charakterio ir daukiašakę veiklą pasireiškiančius būdingus bruožus, nes jo biografija tiksliai ir vaizdžiai yra aprašyta, taip pat jo studento, poeto Stasio Santvaro Lietuviškos enciklopedijos 35-tame tome.

Juozas Žilevičius yra tikras žemaitis. Gimęs lietuviškųjų žemaičių bajorų šeimoje. Ar namų kalba žemaičių ar lenkų — nežinau, bet mus stebino, kad visai nesijautė žemaitiška tarmė jo paskaitose, kas paprastai girdisi daugumos žemaičių šviesuolių kalboje. Nors mokslus ėjo Lenkijoje ir Rusijoje, bet ir slaviško akcento kalboje nesigirdi. Be to, jo būdas visai kitoks, negu apibūdinami žemaičiai, kaip lėti, užsispyrę ir t.t. Jis kalba gana greitai ir švelniai, taip pat ir judesiai lengvi ir elegantiški. Darbuose jis irgi greitas, kaip patarlėje: — "darbas rankose dega". Nepanašus ir savo išvaizda į mums pristatomus žemaičius, kaip aukštus, stambius, milžinus. Jis — vidutinio ūgio, tamsiais, garbanotais plaukais ir bajoriška barzdele, milžino įspūdžio nesudaro. Ką vienas bedirbinėtų, visuomet tylutėliai švilpiniuoja. Tą įprotį išlaikė iki šiol. Turbūt todėl, kad jo mintyse visą laiką degė daugybė idėjų, matė daugybę atsikuriančių valstybei ir šviesėjantiems tautai nedarbų, apleistų arba niekieno nepastebimų, meno kultūros darbų. Atrodydavo, kad tas švelnus, kuklios išvaizdos žmogus veržiasi iš savęs, kaip vulkanas. Jei galėtų, visus tuos darbus iš karto pats nudirbtų.

Konservatorijoje studentams darė didelį įspūdį jo dėstyto muzikos teorinių dalykų tobulas žinojimas ir dėstymo preciziškumas. Jis dėstė beveik visus Konservatorijoje privalomus teorinius dalykus — disciplinas. Praktikoje — jis dirigavo Konservatorijos galingą 80 vyrų chorą.

Be privalomų muzikos istorijos ir enciklopedijos — muz. formų paskaitų, dar sistemingai skaitydavo meno, ypač muzikos estetikos bei muzikologijos paskaitas savanoriams studentams. Jų klausydavosi dauguma tų studentų, kurie ruošėsi būti pilnai išsimokslinusiems muzikais, ne vien savo pasirinkto muzikos instrumento artistais-virtuozais. Jo karščiausias idealas buvo — įdiegti meilę tautinei — liaudies muzikai ir dainai būsimųjų išmoksintų muzikų širdyse. Tad išskirtinos buvo jo tautinės muzikologijos paskaitos, su liaudies muzikos instrumentų demonstravimu. Ir gerai pavyko jomis paskatinti studentus savo liaudies menu susidomėti, rinkti kaimuose liaudies muzikos instrumentus ir užrašinėti liaudies dainų bei giesmių melodijas, ko negalėjo padaryt nemuzikalūs žmonės.

Sužadinęs dalies studentų užsidegimą, per pirmąsias atostogas surinkus ir suvežus apie 30 muzikos instrumentų, profesorius su būrė keletą Klaipėdos turtingų inteligentų, sudarė komitetą ir įsteigė "Liaudies muzikos instrumentų muziejų" (ne archyvą, kaip enciklopedijoje rašyta). Greita to muziejaus, profesorius rinko medžiagą ir archyvui, bet jis dar buvo nežinomas. Tenka pastebėti, kad liaudies muzikos populiarinimui studentijoje buvo pasireiškus ir švelni reakcija ir iš "liaudininkų" pasišaipydavo, moderniosios muzikos šalininkai. Per keleris metus surinkome per 300 liaudies muzikos instrumentų: kanklių, skudelių, lumzdelių, daudyčių, ragelių, ragų, birbynių, trimių, bubnų, tauškalų-klektų ir kitokių. Buvo ir Žilevičiui nežinomų instrumentų, nes buvo tyrinėjimų laikotarpis. Nenorėjo priimti mano surastų bosinių — didesnių kanklių, kol paaiškėjo, kad, ėmus kankliuoti keliuose, prisireikė ir žemųjų tonų, tada ėmė dirbti ir didesnes — bosines kankles. Nenorėjo priimti ir mano atrasto Sekminių ragelio, nes toks buvo pirmas atrastas, su prijungiamu, ir beržo išdrožtu, liežuveliu, kuo jis buvo panašus į klarinetą. Ir kai buvo atrasta daugiau — tas tobuliausias Sekminių ragelis liko pavyzdžiu padaryti kitus. Jį Baliui Pakštui, dabar koncertuojančiam Chicagoje, išprecizavus išgauti tikslus gamos tonus, dabar

Istorinė nuotrauka... 1956 m. liepos 1 d. Chicagoje susitikę buvę Klaipėdos konservatorijos profesoriai ir buvę studentai. Pirmoje eilėje iš kairės: P. Armonas, O. Mikulskienė, prof. J. Žilevičius, prof. Paleček, A. Mikulskis. Antroje eilėje Pr. Ambrazas, St. Sodeika, P. Vachbergas, A. Jaras, J. Bertulis, A. Skridulis.

skamba Čiurlionio ansamblyje kurio nepalyginamas, žavintis — iš kitų tos rūšies instrumentų neišgaunamas tonas, žavėjo Europos muzikus bei muzikologus ir okupuotoje Lietuvoje, net Konservatorijoje, įvestas mokymas ir plačiai naudojamas ansambliuose, kaip vedamasis instrumentas.

Nuo mokslo Konservatorijoje vis dar likdavo šiek tiek laiko, tad mieliai talkinau profesoriumi tvarkyti L. M. I. muziejuje suvežtus eksponatus ir į didelę knygą surašydavau kiekvieno muz. instrumento biografiją, bei naudojimo aprašymus. Ta knyga randasi Muzikologijos archyve, Chicagoje. Muziejus buvo profesorius bute, erdviame kambary, tad tekdavo su profesorium asmeniniai pasidrauti. Ir tuose pokalbiuose jis buvo labai atviras ir nuoširdus, nors aš buvau, pradžioje, dar junjoras studentas.

Nelengvos buvo Žilevičiui Konservatorijos administracinės ir lektoriaus pareigos. Konservatorijos įsteigėjas ir direktorius komp. Stasys Šimkus, nepaprastos energijos ir veržlumo asmenybė, turėjo idėją paruošti Lietuvai kvalifikuotų muzikos artistų simfoninį orkestrą, ko tuomet Lietuvai labai trūko. Tuo tikslu jis iš švietimo ministerijos gavo lėšų ir įsteigė aukštąją orkestro mokyklą "Kapelą", kaip užsieniuose prie Filharmonijų. Bet švietimo ministerija reikalavo, kad būtų dėstomi visi Konservatorijai privalomi muzikos teoriniai mokslai, kad baigusieji gailėtų būti muzikos mokytojais, kurių irgi labai trūko. Bet Šimkus į teorinius mokslus mojo ran-

ka, nes, pagal jį, muzikos mokytojas yra antros eilės muzikas. Jis kasdien darė repeticijas ir spaudė studentus tobulintis savo instrumento technikoje. To tikslo siekti buvo įsteigtas bendrabutis, kad studentai visą savo laiką galėtų skirti mokslui. To bendrabučio vedėju teko būti Žilevičiui.

Teorinių mokslų dėstyme Žilevičius nenusileido direktoriui. Jis dėstė visu rimtumu, net, kaip minėjau, su specialiom paskaitom. Studentams statė griežtus reikalavimus ir egzaminuose buvo kietas ir nenuolaidus. Direktoriui tas nepatiko, bet aiškiai nekenkė, nes Žilevičius turėjo švietimo ministerijoje didelį autoritetą ir Šimkui teko toleruoti.

Kaip nepaprastai kruopštus asmuo jis buvo didelėje bėdoje su priešingo charakterio direktorium, nes Šimkus buvo didelės fantazijos žmogus, nesiskaitė su biudžeto naudojimo pozicijomis, pinigus naudojo nenumatytiems reikalams. O Žilevičius Valstybės Kontrolei turėjo duoti tikslią atskaitomybę, tas Žilevičiui labai trukdė muzikos dėstymo bei kūrybos darbus.

Pagaliau direktorius Šimkus turėjo iš pareigų pašalinti ir Žilevičius tapo Konservatorijos direktorium. Kaip inspektorius ir direktorius bei bendrabučio vedėjas, savo administraciniuose pareigose buvo lygiai toks pat, kaip ir dėstytojas. Ramiai ir mieliai išklausydavo kiekvieno studento bėdas ir, visu nuoširdumu, stengdavosi padėti. Sumažino iki normalaus skaičiaus, kiek Konservatorijoje privaloma, orkestro repeticijas ir stipriai sutempė teoretinius mokslus. Už

tai ir šiandien dėkingi tie, kurie išėjo aukštesniųjų mokyklų muzikos mokytojais ir nudžiugo švietimo Ministerija, galėjusi skirti mokytojaus kvalifikuotus muzikos mokytojus bei chorų dirigentus. Užteko ir puikiai paruoštų instrumentalistų atjauninti menką Operos orkestrą, į kurį įstojo me virš 20 artistų, ir Valsybės Radijfono orkestrą papildyti.

Tuo metu, diriguojant komp. Juozui Gaubui, Konservatorijos pajėgomis buvo pastatyta opera Faustas, kurioje puikiai pasireiškė absolventai vokalistai: Antanina Dambrauskaitė, Vladas Ivanauskas, Anatolijus Grišonas ir Stepas Sodeika. Vyko ir simfoniniai koncertai.

Labai retai pasitaiko, kad savo viršininku pavaldiniai ar savo mokytoju mokiniai būtų pilnai patenkinti. Čia Žilevičiui tenka priskirti ypatingą laimę. Neteko girdėti, kad kuris studentas ar administracijos pareigūnas juo nusiskųstų ar pasityčiotų. Nes ką Žilevičius darė, viską darė sąžiningai, mokačiai ir teisingai. Jis nesistatė nei Konservatorijoje, nei visuomenėje aukštesniu už kitus. Jo kuklumas žmonių tarpe jį darė dideliu, atsižvelgiant į jo milžiniškus nuveiktus ir dirbamus darbus. Jo ypatingas būdo bruožas: kiekviename asmenyje randa ką nors gero, kas jis bebūtų ir kokioje padėtyje visuomenės gyvenime jis būtų. Žilevičius elgėsi su dėmesiu ir pagarba ir apie kiekvieną asmenį jis atsiliėpė vienodai gerai. Tokių asmenų yra labai mažai. Užtat Žilevičius tikrai

(Nukelta į 6 psl.)

VIENO LIETUVIO MISIJA

JONAS DAUGĖLA

Jau daugelį metų John Birch organizacija sudaro sąlygas mūsų tautiečiui Vi-liui Bražėnui keliauti per daugelį Amerikos miestų ir skleisti šio naujo politinio sąjūdžio mintis. John Birch organizacijos veikėjai, pristatydami kalbėtoją, pabrėžia, kad jie jau yra apjungę virš puslėčio milijono narių. Esmėje ši organizacija yra radikaliai antikomunistinis frontas. Pagrindinis jų užsimojimas yra gelbėti šią šalį ne tik nuo išorinio, bet ir nuo vidurinio komunistų pavojaus.

Tad ir nenuostabu, kad ši organizacija savo pagrin-

diniu kalbėtoju šiuo metu yra pasirinkusi lietuvi, kuris yra geriausias komunistų agresijos liudininkas. Jis pats yra išgyvenęs komunistų terorą, matęs pavergtos tautos likimą ir patyręs bolševikų apgaules, melą ir žiaurumus.

V. Bražėnas laikas nuo laiko parengia paskaitų ciklą kuria nors tema ir apkelia daugelį vietovių sakdamas kalbas, dalyvau-damas viešose diskusijose ir radijo programose.

Paskutinioji jo paskaitų tema: "Laisvė negaunama veltui" (Freedom is not free). Savo ilgąją kelionę jis užbaigė Floridoje — West Palm Beach mieste. Jo paskaita įvyko vasario mėn. 23 d. pačiame šio didmiesčio centre, prabangingo Holiday Inn viešbučio salėje. Susirinko keli šimtai klausytojų, jų būryje galima buvo atpažinti ir kelias dešimtis lietuvių.

V. Bražėnas visose savo kalbose skleidžia pagrindines JB organizacijos mintis. Jų nuomone Amerikos žmonės dar vis iki šiol nesupranta tikrųjų tarptautinio komunizmo užmačių. Šios šalies valdžia nenujaučia, kad komunizmo pavojus Amerikai kasdien artėja ir šiandien jau yra visai arti. O svarbiausia, kad šios šalies politikos vadovai labai dažnu atveju dėl savo naivumo, o prekybininkai, apakę vien pelno ieškojimu, labai dažnai ir patys sąmoningai ir nesąmoningai remia komunistus ir padeda jiems stiprėti bei plečia jų įtaką į viešąjį gyvenimą.

Rusų bolševikai gauna iš Amerikos ne tik grūdų, bet ir naujausius išradimus bei geriausius ginklus. Ir visą tai yra apmokama mūsų šalies mokesčių mokėtojų pinigais.

Visas šios šalies politikos vadovų neapdairumas, be visų kitų politinio pobūdžio bėdų, dar ir kasdien didina infliacija. O infliacija kiekvienai šaliai savaime atneša anarchiją ir dažnai nužudo pačią demokratiją. Be to, ši klaidinga politika kasdien mažina tautos patriotizmą ir jos narių ryžtą ginti savo šalį.

Anot V. Bražėno, o tuo pačiu ir jo atstovaujamos organizacijos, didžiausi Amerikos vedamos politikos nepasisekimų kaltininkai yra visokio plauko liberalai ir televizija, radijo, o ypatingai spauda. Jų giliu įsitikinimu juos visus valdo kažkoks "slaptas elitas", kuriam yra visai svetimas bet koks patriotizmas ir rūpi tik savo asmeniškai reikalai ir medžiagiška nau-da — pelnas.

Dažnu atveju V. Bražė-

nas tikrai įtikinamai išryškina šios šalies politikos trūkumus. Pagrįstai pasmerkia politikų klaidas. Tik labai gaila, kad tiek V. Bražėnas, tiek JB organizacija lieka labai kuklūs siūlydami būdus ir priemones su šiomis negerovėmis kovoti. Pasiklausius V. Bražėno ir pervertus jo taip įsamiškai siūlytą šio organizacijos literatūrą, lieka neaišku ar yra siūloma iš pagrindų pakeisti šios šalies santvarką? O dar neaiškiau, kokiomis priemonėmis būtų galima sunaikinti tą "slaptąjį elitą" arba pažaboti šios šalies "media" ir priversti ją tarnauti tik šios šalies naudai ir gerovei.

Mums lietuviams ypatingai daug abejonių kyla, kai griežtai pasisakoma prieš internacionalizmą iš esmės. Juk tik internacionalizmu yra grindžiamas tarptautinis bendradarbiavimas. Mes gi visi tikime, kad mūsų laisvės kova galės būti laimėta tik dėl to, kad ne vien Lietuva yra bolševikų pavergta. O taip pat turime tikėti, kad komunizmas galės būti galutinai sunaikintas tik jungtinėmis viso laisvojo pasaulio sutelktinėmis jėgomis. Tad ir turėtume džiaugtis, kad Amerika šiais laikais jau nebegrižta į izoliacionizmo politikos kelią, kurį buvo pasirinkusi po pirmojo pasaulinio karo. Visos paskutiniosios Amerikos administracijos stengiasi suderinti laisvojo pasaulio tautas ir jų valstybes vieningai ir lemiamai kovai prieš komunizmo užmačias užvaldyti visą pasaulį.

Galima sutikti ar nesutikti su kai kuriais V. Bražėno teigimais ir jo atstovaujamos organizacijos šūkiais. Tačiau vis dėlto mūsų visų pagarba ir dėmesys turėtų priklausyti jam. Jis ant savo pečių pasiėmė besąlyginės kovos su komunizmu vėliavą ir išdidžiai ją neša per visą Ameriką. Jis

tos kovos ryžtą skleidžia ne mums, kurie komunizmą labai gerai pažįstame, bet tiems, kurie jo nėra nei matę, nei ragavę ir žino apie jį tik iš nėvykusių propagandinių leidinių.

Jis kalba stipriu užsienio akcentu, bet anglų kalbą vartoja laisvai. Jis yra apdovanotas gabaus kalbėtojo savybėmis. Jis pagavo šios šalies klausytojų psichologiją ir skonį. Kalbas pajvairina taikliais ir į temą juokais. Jis kalba gyvai, neuobodžiai ir patraukia klausytojų dėmesį. Taikliai ir tiksliai atsakydamas į klausytojų užklausimus, jis visiems palieka rimto, apsisprendusio politikos vaizdą.

Tačiau svarbiausia, kad V. Bražėnas didelę savo kalbų dalį skiria Lietuvai ir mūsų tautos nelemtai ver-

gijai išryškinti. Gyvais pavyzdžiais iš lietuvių tautos skaudžių išgyvenimų jis paremia savo teigimus ir ateities numatymus. Visa tai jis perduoda taip vaizdžiai ir įtikinamai, kad priverčia visus klausovus giliai susimąstyti ir savo mintyse pasverti Amerikos ateitį.

Tad V. Bražėnas savo asmeniškais pastangomis, neremiamas jokie lietuviško veiksnio, sąžiningai atlieka savo pasiimtą misiją ir yra vertas visų mūsų dėmesio. Jis pilnai atsiliepė į mūsų žurnalistų sąjungos paskelbtą šūkį: "Ir vienas lietuvis yra Lietuva".

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Žilevičius...

(Atkelta iš 5 psl.)

neturi priešų. Visi jam reiskia giliausią pagarbą.

Iš visų Lietuvos muzikų Žilevičiui priklauso daugiausia nuopelnų, kaip nepriklausomos Lietuvos meninio gyvenimo organizatoriui, vadovui, kūrėjui ir mokytojui bei visuomenės veikėjui.

Išskirtinas nuopelnas — pavykusios pastangos atgaivinti tautinį liaudies meną, dainą, muziką ir prikelti naudojimus liaudies muzikos instrumentus. Jei ne Žilevičius, neskambėtų mūsų, visas tautas žavinčios kanklės, nebūtų liaudies meno ansamblių su kanklėmis, Sekminių rageliais, birbynėmis bei skudučiais ir tautiniais šokiais, kuo tauta gali didžiulotis svetimųjų tarpe. Tuo nesirūpino joks mūsų didžiųjų muzikų, nes nebuvo svetur patyrę, tad netikėjo, kad kultūringas pasaulis liaudies sukurtas meno-kultūros vertybes aukščiau vertina, negu vieno genijaus skurtas.

Juozo Žilevičiaus sukur-tas "Muzikologijos archyvas" yra vienintelis mūsų tautinės kultūros vystymosi atspindys. Jame kruopščiausiai surinkta ir sudėta dokumentai ir paveikslai nuo pirmųjų nepriklausomos Lietuvos meninių bei kitų kultūrinių pasireiškimų iki šiolei. Dabartinėje Lietuvoje to padaryti niekas nebėgali, nes per pirmąją bolševikų okupaciją visi tokie dokumentai ir paveikslai buvo sunaikinti. Ir didelė laimė, kad Žilevičius buvo atsivežęs į Ameriką. Šio archyvo akivaizdžiais įrodymais, dokumentais bei Žilevičiaus rašytų prisiminimų pagalba, galima su-kurti tiksliausią mūsų tautos kultūros istoriją.

Užtat jo gimtadieniu turime džiaugtis, jį pagerbti sveikinimais ir linkėti dar nesustoti, atskleisti prisiminimais dar nežinomus praeiti kultūrinius įvykius.

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Normaną Buršteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENISKAS
PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIU - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIA

REIKTŲ NEPANIEKINTI IR TARYBINIO PAVYZDŽIO

Nors ir kaip sūrūs būtų mums Lietuvos okupantai, bet vis tiek ne viskas apspjaudytina, kas yra ir už geležinės tarybinio rojaus tvoros. Pavyzdžiui, kai tik pažvelgi į tenykščių didžiūnų, pirmūnų ar ir antrūnų fotografijas, tai net ir buržuazinio nacionalisto akys raibsta nuo tokio žerėjimo, tarsi tiesiai į saulę spoksum. Štai ant Brežnevo krūtinės jau švyti kone visos Paukščių tako žvaigždynas, spartuolių poetų ir kitų menininkų skvernuose spindi planetos, o kiaulių šerėjos tarsi būtų apkabinėtos gryno sidabro mėnuliais. — tokiais gražiais medalikėliais, kaip ir mūsų ponių mylimieji šuneliai, kad už rezidencijos ribų paklydusius atpažintų jų savininkės. Taigi kur tik bepažvelgti — visur tarybinės šlovės liepsnojimas!

Na, o kai tuo pat metu atkreipi akis ir į savo vien taukais, kečiupu ir alumi apzarballotą atlapą, tai iš nuliūdimo net verkti norisi. Kodėl gi mes jau taip nusipilkinę ir nusižeminę? Pona, argi čia neturime skardos dar blizgesniems ordinams nusikalti? Argi čia nėra ir iškilių savų vadų, kurie juos galėtų mums iškilmingai įteikti? Ne, visko yra net ir perteklius, tik iniciatyvos stokojame!

Tiesa, esame ir mes nusi-kalę "Trijų prezidentų", "Vilniaus universiteto 400 metų sukakties" ir dar vieną kitą medalikėlį, bet ir tie — be jokių kilpelių ir skylių, tai ar mediniais kljais juos prie išeiginio švarko ar po kaklu lipinsiesi? Be to, kai kurių ir blizgėjimas labai menkas.

Tad ir kyla mintis, ar nereikėtų mums kuo greičiau ir šitą veiklos spragą užpildyti? Juk visai teisingai kadaise vienas įžymus tautietis yra pasakęs, kad tik naujais medaliais ir galima blėstantį išeivijos kultūrinį ir politinį sambrudį atgaivinti. Ir tikrai, kokia nauda visuomenei, kad apdovanojame tūkstančio dolerių premija kokį rašytoją, režisierių ar nusipelnusį pensininką? Juk jis tuos pinigus arba paslepia banko seife, arba tuoj po iškilmų atiduoda žmonai, arba per porą savačių iš džiaugsmo prageria, ir vėl jokio šlovės ženklų! O blizgantis medalis jau iš tolo visiems liudyty, kad pirmoje eilėje sėdi salėje, stovi prie baro ar guli nelaimingai nuslydęs po garbės stalu ne šiaip sau koks eilinis japas, o autentiška tremties pažiba ir paskatinantis pavyzdys kitiems.

Žymeniais, su išgraviruotu Verknės upės unguriu ir

pakabinamais ant kaklo, galėtume apdovanoti pasižymėjusius nuolankumu visų mūsų veiksmų nuomonei, prie atlapo segamais Briedžio ragų ordiniais vertėtų papuošti visus tuos, kurie, išrinkti į laisvės kovos organus, tuoj pat narsiai išpučia krūtinę prieš ne savo partijos bendradarbius, o prie kelių diržo pritvirtinamais paauskuotos rūtelės medalionais — moteriškos sielos poetus, balentininkus, tapybinio meno seksualistus ir tenorus.

Tada ir mes visi būtume regimai šlovingi, o dabar premijomis barstomus pinigų galėtume panaudoti ordinuotiems tautiečiams iškilmingiau palaidoti.

MUMS RAŠO:

NESKELBKITE ANONIMINIŲ AUKOTOJŲ!

Aš noriu bent Jums pasiskusti. Mūsų kolonijoje Vasario 16-sios proga aukojusių sąrašuose yra paskelbti ir trys aukotojai, pažymėti tikrai raidėmis N. N., X. Y. ir Z. Dabar daugybė čionykščių šykštuolių su renginio pirmininku prišakyje, kurie neaukojo nė cento, pasinaudodami tokiais slaptyvardžiais, viešai giriasi, kad tai jie esą tie N. N., X. Y. ir Z. Čia apylinkėje gyvena net keturi skūpūs daktarai, ir kiekvienas jų tvirtina, kad jis esąs tas aukotojas Z., kuris paklojo stambiausią auką...

Taigi siūlyčiau tokiuose sąrašuose skelbti anoniminių aukotojų bent išgalvotas pavardes, kad šykštuoliai neieškotų garbės svetimos kišenės.

XY

Massachusetts

★

GERBIAMIEJI,

Man kaimynai įžeidžiančiai priekaištauja, kad, turėdamas apskiai pinigų ir pakankamai sveikatos, niekad nenuvykstu į jokių festivalių, dainų ir šokių švenčių ar vietinius kultūrinius renginius. Jie visai nesupranta, kad šiais laikais baisu ir savo kieme pajudėti. Juk lėktuvai labai dažnai nukrinta, ar juos užgrobia

VIENIŠO TREMTIES VILKO SKUNDAS

A.

Kaip skaudu, kaip sunku iškentėti
Be spygliuotos žvėryno tvoros!
Ten draugai turi Didįjį Tėtį;
Čia — vien amžiaus našta ant kupros.

Tenai giria, ir girdo, ir šeria,
Kai prie vilko užstaigi vilku, —
Čia tau piemenys kerta į šerį
Ir užsiundo šunsnukiu pulku.

Čia už kąsnį ir stipenos taiką,
Užu kiaulės šventumą minčių
Tau ikąsti į uodegą taikos
Išgalastu į kaulą dančių.

Ir sapnuoji: lyg būtumei miręs,
Nors ir gyva viltim gyvenai,
Žygiuos liūto laimėjimais gyreis,
O papjovė kvaili avinai...

piratai, traukiniai nuvirsta nuo bėgių, automobiliai atsidaužia vienas į kitą, o ir pėsti kartais net vasarą paslysta, parvirsta ir susilaužo kaulus. Tai kaip tu, žmogus, gali kur nors keliauti?

Sėslus tautietis
iš Ohio

Redakcija: Mes patartume Tamstai visur rėplioti keturpėsiams. Tada ne tik nebus pavojaus parpulti, bet ir įvairūs plėšikai nuo tokio keleivio patys bėgs į šalį.

IŠ PROVINCIJOS CHICAGO, ILL.

Kadangi mūsų kolonijoje, pasibaigus festivaliams ir dar neįvykus operos spektakliams, buvo labai sumažėjusios žinios iš kultūrinio gyvenimo, tai specialiai žurnalistiniam darbu pasiruošusios moterys sudarė Informacijos centrą, kurio naujienos yra skelbiamos telefonais ir toliau nuo šio centro gyvenančioms bičiulėms. Iš to žodinio biuletenio jau teko nugirsti tokias kalbeles:

• Amerikiečių bažnytelėje zakristijono pareigas einantį dievobaimingą mūsų tautietį Kazimierą R-ską policija naktį parvežė namo kraujuojantį ir su labai sutrinta nosimi. Jis verkdamas prisiegavojo žmonei,

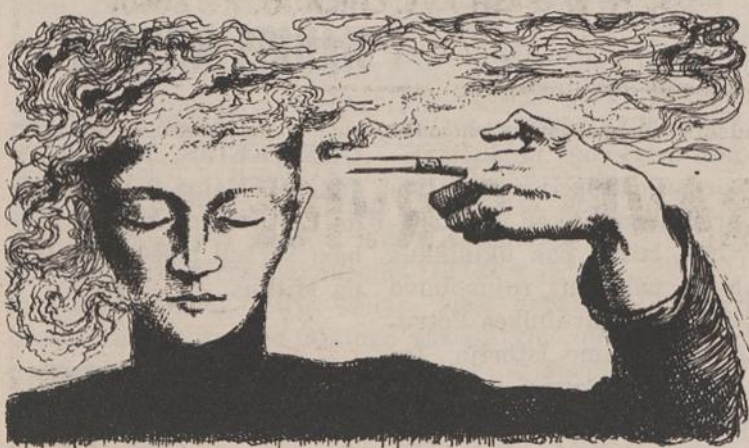
kad pakely buvo užpuolę plėšikai, o per tardymą paaiškėjo, kad girtas naktį įriogolino į portorikiečio butą ir įvirtė į svetimą lovą.

• Ponia L. K-nė vos per plauką neužduso, nes jos vyras, sužinojęs, kad ji skelbia kaimynėms, kiek jie turi sutaupe pinigų, išeidamas į darbą pririšo ją prie lovos ir užlipdė plačiu taipu burną.

• Vieno didžiai patriotinės organizacijos veikėjo J. P. duktė jau laukiasi juodo prieauglio. Be to, po sveikatos patikrinimo daktarai tvirtina, kad būsią dvynukai. Jos tėvas labai nesi-jaudina, bet motina žada pasikarti gimdymo dieną.

Kor.

PIKTYBINIS GUNDYMAS

Kažin koks anoniminis juodas gaivalas iš Los Angeles šiomis dienomis mums atsiuntė piktybinių minčių kupiną ir lietuviško nuoširdumo stokojantį laišką. Jame jis, niekindamas kitus Chicagos teatro festivalio dalyvius, mums kiša po nosimi kovo 7 d. "Drauge" tilpusio rež. Dalilos Mackialienės ir jos sambūrio laureatinės šventės aprašymo iškarpa, raudonu pieštuku pabraukdamas, kiek ten buvo išgerta šampano ir sakini, kad režisierėi įteiktoje

dovanoje — "pasirašė Dalilos Mackialienės pagerbimo dalyviai, patvirtindami savo nusiteikimą po įrašu: "Tepavydi Šekspyras" "Čiurlionio" ir "Nakties" pastatymams".

Kuo tasai slapukas nepatenkintas? Kieno kūrybinius polėkius ji nori nužudyti? Mes tvirtai tikime, kad Šekspyras tikrai pavydi ir ten išgerto kaliforninio šampano, kurio jo laikais nebuvo ir kuris yra geresnis už džindžirėlą ir brangesnis net už "Four Roses".

AUKSINIO SAULĖLYDŽIO GUNDYMAI

A. JUODVALKIS

"Auksinio saulėlydžio gundymai" yra rašytojo Romualdo Giedraičio-Spalio, vienos kartos istorijos ciklo paskutinė knyga. Vienos kartos istorijos ciklą sudaro: Gatvės berniuko nuotykių, Ant ribos, Alma mater, Rezitencija, Mergaitė iš geto, Širdis iš granito ir Auksinio saulėlydžio gundymai. R. Spalis užbaigdamas šį ciklą įžangoje rašo: "...Okupacijos metu stebėjau daug jaunuolių, kurie parodė nepaprastą ryžtą ir drąsą, atlikdami nuostabius žygius. Vieni jų žuvo, kiti užmiršti kukliai gyvena. Tiems visiems pilkiesiems, neišgarsintiems didvyriams skiriu tą visą "Vienos kartos istoriją".

R. Spalis septynios knygos yra nenykstantis paminklas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui atžymėti. Nors ir trumpas buvo savarankiškas gyvenimas, bet suspėjo išugdyti tautinę dvasią ir įskiepyti pasitikėjimą tauta.

Dalis veikėjų ėjo per visas 7 knygas ir nuo išdykusio gatvės berniuko pasiekė aukšinį saulėlydį.

Septintosios knygos veiksmas prasideda Amerikoje, vienoje didesnėje lietuvių kolonijoje (gal Chicagoje?). Buvę DP yra jau prasikūrę, profesionalai įgyję praktikos teises, o apsukresnieji turi automobilius, namus, vilas, jachtas. Lietuvių gyvenimas virte verda: minėjimai, koncertai, paskaitos, išvykos, gegužinės, organizacijų susirinkimai. Neaplenkiami ALTas, VLIKas ir kiti junginiai. Bandoma spręsti net išeivių ryšius su kraštu, lankydamasis tėvynėje, santykiavimas su ten esama administracija, pagalbos siuntimas ir t.t.

Mūsų pažįstami inžinierius Algimantas Lapeikis ir jo žmona gydytoja Gražina Lapeikienė gerai įsikūrę ir praturtėję, skverbiasi į aukštesnius postus. Algimantas yra garbėtroška, mergišius, turįs negryną sąžinę iš okupacijos laikų ir dabar bijąs pasakyti atvirą žodį okupantų adresu. Nemėgsta buvusių mokslo draugų, nes ne vieną yra skundęs NKVD įstaigai.

Didelė idealistė yra Irena Sereikienė (Paberžytė), gyvena skurdžiai, augina sūnų, o apie vyrą Juozą, likusį Lietuvoje, žinių neturi. Prie gražios moters sukasi Lapeikis ir toje pačioje bendrovėje dirbąs direktorius, švedų tautybės, viengungis, inž. Svenas Olsanas. Lapeikis greit nudega nagus, bet Olsanas yra kantresnis ir rafinuotesnis. Apgauliu būdu išvilioja Ireną su sūnum Mindaugu į puikų kurortą Madeiros saloje ir tik tik

nesuvilioja. Ireną išgelbsti vyro prisiminimai ir sūnaus ateitis. Irena dirba ir moko, norėdama pati geriau gyventi ir išleisti į mokslą vienintelę paguodą — Mindaugą.

Atsiranda iš Vokietijos Antano Aleliūno brolis chemijos dr. Povilas ir gydytojas Kęstutis Noreiša. Irenai palengvėja, nes suranda tikrus draugus. K. Noreišos padėtis panaši į Irenos, nes Lietuvoje paliko žmona su sūnumi.

Lapeikiai išsiskiria, nes Gražina negali dovanoti Algimantui už jo praeities išdavikiškus darbus. Irena gauna gerą darbą, nutraukia draugystę su švedu, sužino apie vyro likimą (mirtį), bet nepasinaudoja patarimais sukurti šeimą ir lieka ištikima idealams ir savo sūnui.

Veikalas lengvai skaitomas ir intriguojantis.

Daugokai publicistikos, ilgoki dialogai. Pasitaiko netikslų išsireiškimų, viena kita gramatinė ar sintaksinė klaida, bet tas nemažina veikalo vertės.

Atskirai reikia paminėti ir plačią Alekso Laikūno parašytą informaciją apie rašytojo Romualdo Spalio gyvenimą ir kūrybą.

Gale knygos įdėtas leidėjų žodis ir aukotojų sąrašas. Knyga gerai įrišta, tik spausdinimo darbas galėjo būti geresnis ir švaresnis. Gyvename technikos pažangos amžiuje ir turėtumėm ja tiksliau naudotis. Kaip teko patirti ši knyga buvo surinkta Vilties leidykloje, o atspausdinta Chicagoje.

Vienos kartos istorijos septyniais veikalais Romualdas Spalis pasistatė sau ir lietuvių tautai nemirštamą paminklą. Imkime ir skaitykime.

R. Spalis — Auksinio saulėlydžio gundymai. Išleido Lietuvių Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania, 6348 So. Albany Ave., Chicago, Illinois 60629. Tiražas 1000 egz. Kaina 10 dol.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Išpūdžiai iš 'Ažuolynėlio' ALE RŪTA

Prieš keturius metus Lietuvių Agronomų sąjunga išleido vertingą Vytauto Alanto knygą "Liepkalnio sodyba", — romaną apie Lietuvos ūkininko klestėjimą, kilimą, apie žemės ūkio Nepriklausomoje Lietuvoje laimingąsias dienas.

Šiomet pasirodė, irgi Agronomų rūpesčiu, epochinis Elenos Juciūtės romanas — apie Lietuvos žemės ūkio okupantų rankose kritimą ir, pagaliau, visišką žemdirbiystės ir ūkininko sunaikinimą. Tai dvi kontrastingos knygos, kurias kiekvienas lietuvis skaitys didžiai susidomėjęs ir, prie antros knygos turinio, — didžiai nuliūdęs.

Epochinį romaną "Ažuolynėlis" skaičiau du durtu: rankraštyje ir — tik dabar pasirodžiusią knygą. Ir, turbūt, skaitysiu dar trečią kartą. Žinojau iš autorės, kad tai visiškai tikrovinis romanas, tik vietų ir asmenų vardai pakeisti; įvykiai, nuotaikos, žmonių charakteriai, valdžios charakteris, pati veikalo fabula, pats turinys, dauguma ir posakių, dialogų, — absoliučiai tikroviški. Skaitydami šį romaną, pagyvensite, tarytum, patys ano laiko Lietuvoje, atskirtoje nuo pasaulio, paliktoje komunistų siautėjimui, jų valiai, jų melams ir apgaulėi. Iš asmeniškų pažinties sprendžiu, kad autorė, mokytoja Elena Juciūtė, yra kuklus ir labai švelnus žmogus; taigi, jos perduota knygoj pavergtos Lietuvos tikrovė tam tikra prasme gali būti ir kiek sušvelninta; pavyzdžiui, ji neaprašinėja brutalių žudynių, prievartavimų, kurių, žinome, pokario metais buvo daugybė. Tačiau, kas liečia lietuvių ūkininką jo darbus, charakterį, jo tikslus, tikėjimą, jo viltis ir — jo palaipsnį naikinimą komunistams užėjus, prispaudą, smurtą, melus, apgaulės, tikros baudžiavos gražinimą į Lietuvą, — visa tai autorė vaizduoja itin kinamai, įrodo faktais, net datuoja, kuriais metais kas vyko, kaip vergijos slėgtis didėjo ir tamsėjo. Ir visa tai ji aprašo, nusakydama pagrindinai vienos šeimos gyvenimo istoriją, kuri esanti visiškai tikroviška, — taip buvę, taip įvykę, nors nei vietų, nei tikrų pavardžių autorė neatskleidžia; ir tai labai suprantama — kodėl. Pagaliau, čia — romanas, ir ji nesako, kad tai biografinis romanas.

Elena Juciūtė vaizdžiai ir tikrai aprašė savas kančias Sibiro vergijoje; būtų gera, kad jos knyga "Pėdos mirties zonoj" galimai greičiau pasirodytų ir anglų kalba. Ji yra išleidusi ir pavergto lietuvių anekdotų knygelę.

ELENA JUCIŪTĖ
AŽUOLYNĖLIS

E. Juciūtė gerai valdo plunksną, turi taiklaus humoro, pastabi tikrovei. Tačiau, iš kuklumo, ji vis tvirtina, kad ji "ne rašytoja, o tikrai — tiesos liudytoja". Be abejo, daugelio belestritinių knygų autorius, rašytojas-dramaturgas ir romanistas Vytautas Alantas "Liepkalnio sodyboje" stilistiniais ir kitais literatūriniais privalumais bus pranašesnis; tačiau, Elenos tikrai — tiesos liudytoja". pirmasis romanas yra irgi literatūriškas, sklandžia kalba parašytas, ryškiais charakteriais ir pakankamai įdomia intriga — veiksmų slinktimi. Gal autorė sąmoningai nestilizavo, bet ir jos tikrovinis, natūralus pasakojimas yra įdomus, spalvingas, su nemažai jos pačios sąmojaus ir lietuvių tautos gilių išminties bei įvairaus tautosakinio elemento.

Romano turinys taip išsilyjejęs baidų ūkininko nelaimių tvane, kad sunku ir atpasakoti. Reikia knygą pačiam perskaityti, kad pajautų, ką mūsų tėvai, broliai, giminės ir kaimynai išgyveno, mums jau karo bangų laimingai išstumtiems iš to košmaro — antrosios rusų okupacijos.

Vaizduojama samdinė Petrutė, tarnaujanti pas įvairius ūkininkus, su jais visur sugyvenanti, socialinės nelygybės nejaučianti; o rusų okupacijos metu vis prisimenanti, kad jos tarnavimo laikai pas ūkininkus buvo, palyginti, rojus, buvo laimė... Pavainikės Petrutės gyvenimo istorija. Jos meilė, jos šeima, sužadėtinio Sibire kančios, atsiskyrimas dešimtmečiais, jos vyro tragedija, pagaliau... Pagaliau, šiektiek šviesos ir laimės į jos varganą buitį... Tačiau, Birutė, nors ir "išlaisvinta samdinė", — varguose ir darbuose skęstanti, nes "kolchozai duoda darbo, bet ne užmokestį..."

Tokie palaidi išpūdžiai apie Elenos Juciūtės pirmąją romaną "Ažuolynėlis", 357 puslapių, kuris, žinau, visų bus godžiai skaitomas ir turės nemažos reikšmės tikrovinės literatūros istorijoje.

Knyga kukli, minkštai

viršeliais (viršely — Jono Kalvelio nuotrauka — ažuolynas, žalsvos spalvos). Agronomai atliko gerą darbą, šį romaną pristatydami skaitytojui.

"Ažuolynėlis" arba Lietuvos ūkininko likvidacija, epochinis romanas. Autorė — Elena Juciūtė. Išleista Lietuvių Agronomų sąjungos, 1981 m., Chicagoje, Ill. Spaudė M. Morikūno spaustuvė. Kaina 8 dol.

Užsisakykite Anatolijaus Kairio knygas

UNDER THE SWORD OF DAMOCLES, romanas angliškai; vertė N. Gražulienė; kietais viršeliais, praplėsta ir pataisyta lietuviškos laidos versija, 251 p. \$10.00

VYSKUPO SODAS ir KRYŽKELE, dvi dramos vienoje knygoje iš vysk. M. Valančiaus laikų, 144 p. \$6.00

PO DAMOKLO KARDU, (lietuviškai), premijuotas romanas, 219 p. \$4.00

LAISVOS SONATA, poema apie vieną jūrininką; 40 dail. D. Kizlauskienės iliustracijų; kietais viršeliais, didelio formato, tinkama dovana jaunimui, 78 p. \$4.00

TRYŠ DRAMOS — Rūtėlė, "Saulės rūmai", "Žmogus ir tiltas" — vienoje knygoje; kietais viršeliais, 158 p. \$4.00

TRYŠ KOMEDIJOS — "Kūkū", "Didysis penktadienis", "Rūtos ir Bijūnai" — vienoje knygoje, 224 p. \$4.00

KARŪNA, istorinė trilogija — poema iš Mindaugo laikų, trys atskiri veikalai; kietais viršeliais, 318 p. \$4.00

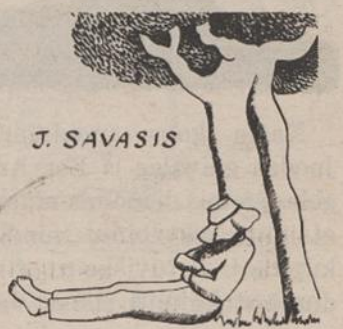
SIDABRINĖ DIENA, 3 v. komedija ir libretas vienoje knygoje; kietais viršeliais, 155 p. \$3.00

Kainos — įskaitant persiuntimo išlaidas

Lithuanian Literary
Associates
P.O. Box 29060
Chicago, Ill. 60629, USA

NAUJOS KNYGOS

• Vytautas Volertas. GREITKELIS. Romanas. 164 psl. Kaina 6 dol. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Viršelį piešė dail. Irena Mitkus.

J. SAVASIS
LAISVOS
ATOSTOGOS

• J. Savasis. LAISVOS ATOSTOGOS. Apysakos. 192 psl. Kaina 6 dol. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Viršelį piešė dail. Irena Mitkus.

DR. DOVAS ZAUNIUS (55)

Dr. Albertas Gerutis

Trys Goliatai prieš Dovydą

Kaip konstatuojama jau nekartą minėtoje "Pilkojoje Knygoje", teismas, "nepriėmęs Lietuvos Vyriausybės išskirties prašymo ir nutaręs svarstyti iš esmės 5 ir 6 klausimus, paskyrė Lietuvos Vyriausybei laiką ligi 1932 m. liepos 9 d. pateikti Teismui savo pastabas dėl kalbamų 5 ir 6 klausimų" (pusl. 203).

Liepos mėn. 1 d. Lietuvos vyriausybės agentas V. Sidzikauskas įteikė teismui raštu vyriausybės nuomonę dėl signatarų skundo 5-to ir 6-to klausimų, t. y. dėl E. Simaičio direktorijos sudarymo ir dėl seimelio paleidimo.

Teismui nepriėmus Lietuvos vyriausybės prašymo iš viso tų klausimų nesvarstyti, kol jie nebuvo išnagrinėti Tautų Sąjungos taryboje, byla nūn praplatėjo. Teismas turėjo pasisakyti ne tik dėl Boettcherio atšaukimo, bet ir dėl Simaičio direktorijos sudarymo bei seimelio paleidimo. Kaip iš ligšiolinių pasisakymų sekė, keturios signatarinės valstybės iš viso galutinai apsisprendė kreiptis į Haagą tiksliai po to, kai paaiškėjo, jog Simaičio direktorija neturi šansų gauti seimelio pasitikėjimo, bet ji vis dėlto paleido seimelį.

Susidarė savaimė paradoksinė padėtis, į ką jau anksčiau (1932. III. 17) savo pasikalbėjime su spaudos atstovais Kaune atkreipė dėmesį užsienių reikalų ministras Dr. Zaunius. Tuo metu ministras išsireiškė: "Vokietininkų argumentavimas, kad konvencija būtų sulaužyta, jeigu seimelį paleistų jo pasitikėjimo neturinti direktorija, yra nelogiška: išeitų, kad seimelį gali paleisti tik direktorija, kuri turi seimelio pasitikėjimą."

Savo liepos 1 d. memorandume Lietuvos vyriausybė esmėje tiksliai patvirtino jau anksčiau žinomus faktus, privedusius prie Eduardo Simaičio direktorijos sudarymo, paskyrus nariais Kadgyną, Reizgį ir Tolišių. Memorandume nurodoma, kad seimelio daugumos partijos pradžioje buvo linkusios bendradarbiauti su Simaičiu, bet paskum nuomonę pakeitusios. Tame pat dokumente atskleidžiama gana skandalinga priežastis, dėl kurios daugumos partijos staiga pasidarė nesukalbamos. "Iš tikrųjų, buvo susekta, kad daugumos partijos taip nusistatė po to, kai Vokietijos Generalinis Konsulatas Klaipėdoje gavo iš Ženevoje esančio Reicho Užsienių Reikalų Ministerijos valdininko telegramą, pranešančią, esą, iš jo pasikalbėjimų su Paryžiaus Konvenciją pasirašiusių Valstybių atstovais paaiškėjo, jog sakytieji atstovai yra nuomonės, kad ir pats Direktorijos Pirmininkas turi būti parinktas iš daugumos partijos patikimų asmenų ir todėl šiems nėra jokio reikalo nusileisti."

Tokiomis aplinkybėmis Direktorijos Pirmininkas p. Simaitis neturėjo kitos išeities, kaip kreiptis į du buvusius Direktorijos Pirmininkus p. Kadgyną ir p. Reizgį, kad įteiktų į Direktoriją, kuri tokiu būdu ir buvo sudaryta 1932 m. kovo mėn. 14 d. Vieną savaitę vėliau, t. y. kovo 22 d. p. Simaičio pirmininkaujama Direktorija pristatė Seimeliui, kuris tačiau, visai nepaisydamas nei p. Simaičio taikingo nusistatymo, nei p. Boettcherio neteisėtais veiksmais susidariusios bendros padėties, atsisakė pareikšti jai savo pasitikėjimą.

Aplinkybės, niekais pavertusios p. Simaičio pastangas sudaryti Direktoriją, turinčią Seimelio daugumos pasitikėjimą, taip pat noras sugrąžinti Valstybės Centro Valdžios ir vietinių valdžios įstaigų pasitikėjimu pagrįstą bendradarbiavimą ir kartu autonominio aparato normalų veikimą, nulėmė Klaipėdos Krašto Gubernatoriaus nusistatymą, susitarus su Direktorija, paleisti Seimelį ir paskelbti naujus rinkimus. Seimelis buvo paleistas 1932 m. kovo mėn. 22 d., o nauji rinkimai paskelbti gegužės mėn. 4 d." (pusl. 208).

Memorandumo antroje dalyje dėstomi teisiniai samprotavimai dėl Simaičio direktorijos sudarymo ir seimelio paleidimo. Memorandume sakoma, kad atsakomybė už derybų su daugumos partijomis nepasisekimą negali būti

primesta Lietuvos Vyriausybei. Priežasčių "reikia kitur ieškoti", kitais žodžiais tariant, svetimose įtakose. Gubernatoriaus veiksmu, kuriuo E. Simaitis paskirtas direktorijos pirmininku, negalime įžiūrėti jokio nereguliarumo. Direktorijos pirmininko paskyrimas yra gubernatoriaus politinis aktas. Išvadoje memorandumas teigė: "P. Simaičio pirmininkaujamos direktorijos sudarymas nėra nei Statuto raidei, nei dvasiai priešingas. Nuomonių skirtumas tarp Didžiųjų Santarvės Valstybių — Tautų Sąjungos Tarybos narių — ir Lietuvos Vyriausybės, kurį sukėlė šios direktorijos sudarymas, yra politinio pobūdžio. Lietuvos Vyriausybė neturi reikalo teisinti Lietuvos valdžios Klaipėdos krašte vykdymo politinį tikslingumą" (psl. 212).

Kai dėl šeštojo signatarų skundo klausimo, ar seimelio paleidimas yra reguliarus, kada Simaičio direktorija negavo seimelio pasitikėjimo, memorandume nurodoma, kad pagal statutą seimelio paleidimui reikalingas susitarimas tarp gubernatoriaus ir direktorijos pirmininko. "Statute nėra jokių kitų seimelio paleidimo reguliavimo sąlygų", pasakyta memorandume, kuriuo toliau išvedama, kad reikalas liečia politinį tikslingumą. Kilęs tarp Lietuvos ir keturių signatarinių valstybių nuomonių skirtumas tiek dėl 5-tojo, tiek dėl 6-tojo skundo klausimų neturįs būti teismo priimtas. Tokia buvo Lietuvos vyriausybės memorandumo išvada.

51. Trys Goliatai prieš Dovydą

Liepos 14 d. prasidėjo bylos dėl Klaipėdos statuto aiškinimo antroji dalis. Teismo pirmininkas atpasakojo bylos eigą ir pastebėjo, kad dabar bus svarstomi iš esmės ginčo 5-tasis ir 6-tasis punktai, po to kai teismas atmetė Lietuvos vyriausybės iškeltąją išskirtį.

Pirmas kalbėjo prancūzas Charguéraud. Jis paminėjo užsienių reikalų ministro Dr. Zauniaus pasikalbėjimą su Prancūzijos pasiuntiniu Kaune vasario 26 d., kurio metu ministras pareiškė, kad jei daugumos partijos atsisakytų bendradarbiauti su naująja direktorija, tai vyriausybė nusistatytų paleisti seimelį ir paskirtų naujus rinkimus. Prancūzų pasiuntinys pastebėjęs Zauniui, kad "šis eventualumas yra priešingas didžiųjų valstybių pažiūroms. Bet mano įkalbinėjimai jo nepaveikė. Jis man griežtai pareiškė, kad šiuo reikalu padarė aiškiausių rezervų Tautų Sąjungos taryboje ir kad jo Vyriausybė, gerai apgalvojusi, yra pasiryžusi tomis aplinkybėmis vykdyti savo suverenines teises".

Anot prancūzų vyriausybės agento, seimelio dauguma nenorėjusi bendradarbiauti su E. Simaičiu ir "todėl p. Simaitis nebuvo asmuo, kuris galėjo gauti seimelio pasitikėjimą".

Kai prancūzų atstovas laikėsi nuomonės, kad Boettcherio atšaukimas nebuvo "reguliarus", tai anot jo "po nereguliaraus atšaukimo sudaryta Direktorija pati negali būti reguliari". Simaičio direktorija buvusi sudaryta "prieš statuto principus". Gubernatoriaus teisė pasirinkti direktorijos pirmininką nesanti neribota. Ji esanti apribota tais asmenimis, kurie galėtų turėti pasitikėjimą, ir, "sveikai galvojant, — atrodytų gausią Seimelio pasitikėjimą". "Sudarant Simaičio Direktoriją, tų taisyklių nebuvo laikytasi", — teigė prancūzų gynėjas. "Gubernatorius skirdamas p. Simaitį piktnaudžiavo savo teise, skirti Direktorijos Pirmininką, nes jis ta proga nepagerbė autonominio Krašto demokratinio režimo, laiduoto sutartimi, kurios šalis yra Lietuva".

Lygiu būdu prancūzų atstovas neigė Simaičio teisę paleisti seimelį. Pasak jo, "iš tiesų, autonomija tebūtų tuščias žodis ir demokratiniai principai — formulė be jokios prasmės, jeigu būtų sutikta, kad Gubernatorius gali sudaryti direktoriją, kurios vienintelis politinis uždavinys būtų sutikti paleisti Seimelį, kuris pasitikėjimą tačiau turėtų turėti šita Direktorija". Prancūzo nuomone "negalima ginčyti, jog Simaičio Direktorija buvo sudaryta vieninteliu

tikslu — duoti Gubernatoriui paleisti seimelį".

Kalbos pabaigoje prancūzų atstovas pareiškė, kad "keturios Valstybės mano, jog Gubernatorius piktnaudžiavo teise, kuri jam priklausė autonominio Krašto Statutu, būtent, paleisti Seimelį, susitarus su Direktorija, nes jis nepaisė tam tikrų taisyklių ir tam tikrų Statuto nuostatų" (pusl. 224).

Kaip matome, prancūzų atstovo išvedžiojimai buvo griežti ir aiškiai kirtosi su Lietuvos vyriausybės pažiūromis.

Britų atstovui Malkin trumpame žodyje irgi pasisakius prieš Lietuvos tėzes, liepos 12 d. žodis buvo suteiktas Lietuvos atstovui (agentui) V. Sidzikauskui. Savaimė Lietuvos nusistatymui nepalankių prancūzų atstovo išvedžiojimų akivaizdoje mūsų gynėjo būklė buvo sunki. Galima įsivaizduoti, kad štabas, rinkęs argumentus, turėjo įtempti visą savo išmonę bei žinių bagažą, kad gynėjas pajėgtų atremti priešingos pusės teiginius. Iš tolimo laiko perspektyvos galima pripažinti, kad V. Sidzikausko panaudoti argumentai buvo įtikinami ir, kaip netrukus matysime, žymia dalimi paveikė teismo narius.

"Lietuvos Vyriausybės supratimu, Gubernatoriaus teisė skirti Direktorijos Pirmininką nėra grynai formali be jokio turinio teisė, bet yra materialinė teisė, savaiminė teisė, turinti laiduoti pusiausvyrą tarp bendrų Valstybės interesų ir savų autonominės provincijos interesų", pareiškė Lietuvos atstovas. Jis dar pastebėjo, kad statuto gubernatoriui pavestoji paskyrimo galia "visų pirma galioja, kad veiksmai organo, kuriam tenka vykdyti vykdomąją galią Krašte, atitinka Statutą, Lietuvos Konstitucijos principus ir Lietuvos tarptautines prievoles". Skyrimo teisę vykdydamas, "Gubernatorius turi turėti įvertinimo teisę". "Gubernatoriaus p. Simaičio paskyrimas ir jo pirmininkaujamos Direktorijos sudarymas tokiomis aplinkybėmis, kuriomis įvyko, nesudaro jokio Klaipėdos Statuto nuostato sulaužymo", — konstatavo Lietuvos atstovas.

Kai dėl seimelio paleidimo, tai "statute tėra viena sąlyga, varžanti Gubernatoriaus teisę paleisti Seimelį: jis turi būti susitaręs su Direktorija. Jei šis susitarimas yra, Gubernatorius yra laisvas Seimelį paleisti". Jeigu Klaipėdos konvenciją pasirašiusių keturių valstybių atstovai kelia abejojimų dėl teisės paleisti seimelį, kai šis direktorijai pareiškė nepasitikėjimą, nes tuo kertamasi su demokratiniais principais, tai Lietuvos agentas į tai atsakė, kad "demokratinis principų sąvoka nėra nei juridinė, nei visų vienodai aiškinama". "Be to, ar Seimelio paleidimas, po kurio buvo atsišaukta į tautą, nėra geriausias demokratinis principų pareiškimas?"

Toliau V. Sidzikauskas dėstė: "Derybos, kurios įvyko su daugumos partijomis naujai Direktorijai sudaryti, nedavė tų rezultatų, kurių Gubernatorius ir pats Seimelis tikėjosi. Simaitis išmėgino savo laimę Seimelyje. Seimelio daugumai pasisakius prieš jo Direktoriją, Gubernatoriui teko nuspręsti, atsižvelgiant į politines aplinkybes, ar priimti p. Simaičio atsistatydinimą, ar paleisti Seimelį ir atsišaukti į rinkikus", — kalbėjo Lietuvos atstovas. "Gubernatorius pasirinko antrąją galimybę. Klaipėdos Statute nėra tam priešingo nuostato".

Savo išvados V. Sidzikauskas prašė teismą, kad jis paskelbtų ieškovių iškeltus 5-tąjį ir 6-tąjį klausimus "nepriimtinius", nes jie liečia nuomonių skirtumus "dėl politinio Lietuvos Vyriausybės aktų tikslingumo". Tuo atveju, jei teismas nesutiktų su tuo prašymu, Lietuvos atstovas prašė nuspręsti, kad 1) paskirdamas E. Simaitį direktorijos pirmininku, gubernatorius nesulaužė jokio statuto nuostato, ir 2) Klaipėdos Krašto Gubernatoriaus seimelio paleidimas, direktorijai sutinkant, atitinka Klaipėdos statutą ir dėl to yra reguliarus.

Dar kelias pastabas padarius italui Pilotti, kuris, tarp kita, signatarų vardu teigė, kad "Gubernatorius, jų nuomone, šioje byloje padarė visą eilę neteisėtų veiksmų. Jie nemato, kaip gali dar būti priimtino klausimas. Visa, dėl ko dar ginčijamasi, yra: buvo ar nebuvo nereguliarumo. Teismas, savo aukšta išmintimi pasirėmęs, išspręs".

(Bus daugiau)

Kalifornijos lietuviai

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI LOS ANGELES MIESTE

Pagal jau įėjusi paprotį, Los Angeles Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius Nepriklausomybės atgavimo minėjimui ruošti talkininkais kviečia VLIKO ir Bendruomenės atstovus. Šių metų Vasario šešioliktosios iškilmų rengimo nutarimuose dalyvavo, be ALTos valdybos, Bendruomenės Vakarų Apygardos pirmininkas Rimtautas Dabšys, valdybos narys Antanas Polikaitis ir VLIKO atstovas Albinas Markevičius.

Iškilmės pradėtos jau penktadienį, vasario 13-tą, kai lygiai vidurdienį, po trumpų apeigų, gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, savanoris-kūrėjas pulk. Jonas Andrašūnas ir miesto Tarybos pirmininkas John Ferraro, šimtui susirinkusių lietuvių giedant Tautos Himną, prie Los Angeles miesto rūmų iškėlė Lietuvos trispalvę.

Šeštadienį, vasario 14-tą, per vietos lietuvių radiją girdėjome šventei pritaikytą žodį tariant gen. garbės konsulą Vytautą Čekanauską, ALTos skyriaus pirmininką Feliksą Masaitį, VLIKO atstovą Albiną Markevičių ir Bendruomenės pirmininką Rimtautą Dabšį.

Sekmadienio rytą, prieš susirinkdami šv. Kazimiero lietuvių bažnyčion iškilmingoms pamaldoms, ramovėnams, šauliams ir skautams vadovaujant, vėliavą iškėlėme parapijos kieme.

Po Mišių sekė iškilmingas minėjimas, kurio vyriausiu kalbėtoju, visų šventę rengusių organizacijų atstovų bendru nutarimu, buvo pakviestas Algirdas Kasulaitis iš Cleveland, Ohio. Po jo labai įdomios ir gerai paruoštos kalbos sekė graži iš geriausių mūsų vietinių pajėgų susidedanti meninė programa. Birutietės prisegė savanoriams-kūrėjams po gražią gėlę.

Naujai įsisteigusio Informacijų Centro, kuris savo tikslu turi užsibrėžęs informuoti amerikiečius apie lietuviškus reikalus, kaip tik tuo laiku buvo atkvieisti Simas Kudirka ir Vladas Šakalys, kurie visą savaitę važinėjo po mokslo ir kitokias įstaigas, kalbėdami į Kalifornijos amerikiečius. Nors jie kaip tik tą dieną buvo pakviesti į lenkų ruošiamas vaišes, bet trumpam pasirodė ir Vasario šešioliktos minėjime, abu pasakydami po keletą žodžių. Mūsų didvyrius Kudirką ir Šakalį publika pasitiko audringais plojimais ir atsistojimu.

Po minėjimo, kuris įvyko netoli lietuvių parapijos esančioje Marshall vidurinėje mokykloje, buvo su-ruošti pietūs Lietuvių Tau-

tinuose Namuose, į kuriuos atėjo dvigubai daugiau žmonių, nei buvo iš anksto užsiregistravę dalyvauti. Todėl šeimininkėms net pritrūko maisto. Nežiūrint į tai, nuotaika buvo gera ir daugumas užsibuvo gana ilgai, pasižnekučiuodami su šventėje dalyvavusiais kitų pavergtų tautų atstovais ir mielu svečiu iš Clevelando, Algirdu Kasulaičiu.

Pirmadienį, vasario šešioliktą, Statler Hilton viešbutyje gen. konsulas V. Čekanauskas ir Ponia priėmė kitų valstybių konsulus. Vaisėse dalyvavo ir netoli šimto lietuvių, konsulo gerbėjų, rėmėjų ir draugų.

Kaip ir visur, Vasario šešioliktos proga Los Angeles lietuvių kolonijoje renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Paskutinėmis žiniomis rinkliavos suma yra gerokai peržengusi dešimtį tūkstančių dolerių ir maždaug vienodai pasidalinusi tarp visų trijų šventę rengusių organizacijų, o aukos vis dar plaukia paštu. Nedidelė Los Angeles lietuvių kolonija bene parodydama pritarimą ir pasitikėjimą darniu tarporganizaciniu bendradarbiavimu, šiemet buvo itin dosni, o vienuodu aukų išskirstymu aukotojai pabrėžė visų trijų organizacijų reikalingumą bei vertę.

Malonu, kad lietuvių organizacijų vadovai ir šiais metais darniai dirbdami su-ruošė įspūdingą ir iškilmingą Nepriklausomybės atgavimo, mūsų didžiausios šventės, minėjimą. Malonu, kad Kalifornijos lietuviai gausiai į šventę atsilankė ir dosniai aukojo. Mes galime didžiuotis savo kolonijos žmonių nuosaikumu ir šveika nuovoka. Duok Dieve, kad koks kitose kolonijose vietos neberandantis "veikėjas", čia pas mus atsiradęs, nebandytų mūsų gražaus sugyvenimo suardyti. Bet argi mes tokioms įtakoms pasiduotume? (rs)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Wanted at once Journeyman
or 1st Class Skilled

TOOL and DIE MAKER

Experienced candidate needed for manufacturer of sample and production tooling, including maintenance tools. Reports to Chief Engineer for each project. Applicant must have experience in all of the following areas:

- Operation of tooling machines
- Thin sheet metal (.003") fabrication knowledge
- Multiple press and drawing tools
- Metric knowledge desirable
- Steel strip punching tools
- Good communication skills

Qualified candidate will have minimum of four years experience in the above areas. Top pay is offered for this position along with Goetze's excellent employee benefit package. Join an international company known for its quality products and people.

Send resume only in confidence to:

Personnel Director
GOETZE GASKET CO.
P. O. Box 14251

LaGrange, Georgia 30241

Phone (404) 884-6011

For Additional Information

An Equal Opportunity Employer M/F

Dalia J. Epley

DAR VIENAS GRŪDAS LIETUVYBES IR MOKSLO ARODUOSE

Džiugu matyti gausėjančią būrį jaunosios kartos akademikų, kurie nepaliaujamai siekia vis daugiau mokslo ir platesnės apimtios intelektualinių galimybių.

Dalia Julija Butkutė-Epley, Henriko ir Marijos Butkų duktė, yra viena tokių akademikių, kuri nors ir gavusi B. S. iš chemijos ir matematikos, Illinois Universitete — Urbanoje, nesiliovė studijavusi, rašiusi, tyrinėjusi ir žengusi pirmyn.

Nuo pat pradžios mokyklos dienų, Dalia pasižymėjo imlumu mokslui ir ištisai pirmaudama, savo bakalaurą apvainikavo aukso žymeiniu. Universiteto profesorius, įvertinęs Dalias gabumus, pakvietė ją asistentės pareigoms, tyrimams bei mokslo leidinio paruošiamiesiems darbams.

Atlikusi minėtą uždavinį, Dalia susidomėjo Amerikos Peace Corps perspektyvomis ir kartu su savo vyru, chemijos daktaru, David Epley, išvyko į Keniją, Afrikoje. Ten ji dėstė chemiją berniukų gimnazijoje, pridede, ruošė Kenijos mokyklom vadovėlius ir koordinavo mokytojus — aspirantus.

Grįžusi į Ameriką pradžioje dėstė Berkeley, Lawrence Hall, gabijų studentų skyriuje, pati ruošdama medžiagą ir ją pristatyda eksperimentiniu būdu. Vėliau, ekonominių sąlygų verčiama, porą metų, dirbo savo profesijoje, "Air Pollution Control District" ins-

pektorės pareigose. Tačiau, noras siekti daugiau žinių, nustelbė kasdienybės reikmę. Ši kartą, Dalia įstojo į Berkeley Universitete, Teisės fakultetan ir baigė kursą įsigydama teisininkės diplomą. Š. m. pradžioje išlaikė advokatų egzaminus ir tapo priimta praktikuotis Associate pareigose, vienoje teisininkų firmoje, San Francisco mieste.

Nueitas mokslo ir pareigų kelias, nenuslopino Dalias gero lietuvių kalbos žinojimo, prisirišimo prie šeimos ir tradicijų bei gilaus patriotizmo; tai Dalia įrodė dalyvaudama tautinių

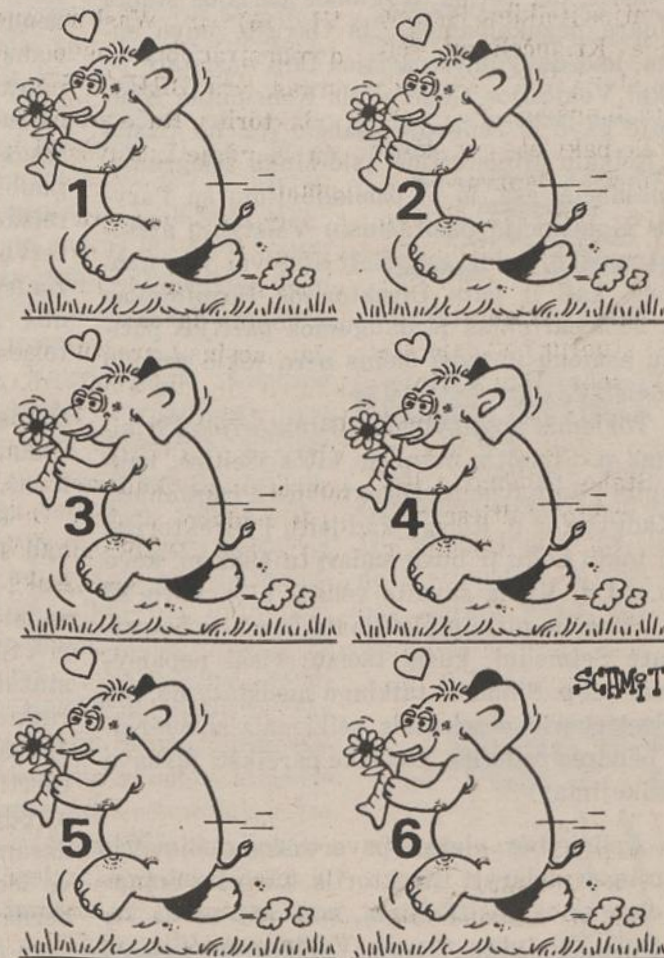
šokių grupėse, skautaudama, ruošdama parodas Urbanos Universitete ir visuomet nuoširdžiai prisidedama prie lietuviškos veiklos ir garsindama savo tautos skriaudą profesorių, bendradarbių ir amerikiečių draugų tarpuose.

Dažnai būkštaujame matydami retėjančias gretas mūsų veteranų: mokslo bei veiksmo žmonių, tačiau viltys atgyja, kai pamatome jaunosios kartos atstovus, jau rimtai pasiruošusius užpildyti tuštumą ir būti nauju, gaiviu grūdu lietuviybės ir šio krašto kultūros arodoose. (e.g.)

POILSIO VALANDĖLEI

Bandykite šiame labirinte, pradedant iš viršaus, surasti kelią iki apačios. Atsakymas 14 psl.

Tik du drambliai yra panašūs. Ar galite atskirti? Atsakymas 14 psl.

SUPERVISORY OPENINGS

HEAT TREAT, FORGING AND MAINTENANCE
FOREMEN AND SUPERINTENDENTS

Excellent opportunity for personal growth for experienced personnel in an enlarging company located in southwest Ohio. Attractive salary and benefits including moving expenses.

CALL COLLECT

8 A. M.-5 P. M., Monday-Friday.

513-253-4126

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė įteikia Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premiją Jūratei ir Rimantui Stirbiam. Dešinėje stebi PLJS pirm. Gintaras Aukštuolis.

Z. Degučio nuotr.

ĮTEIKTA EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO VARDŲ PREMIJA

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijos įteikimas įvyko š. m. kovo 13 d. Jaunimo Centro kavinėje. Į premijos įteikimą atvyko laureatai Jūratė ir Rimantas Stirbiai iš Philadelphijos.

Premijos įteikimo iškilmę pravedė Kriaučeliūnų šeimos atstovė Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė. Prie garbės stalo pakvietė gen. konsulę Juzę Daužvardienę, vyskupą Vincentą Brizgį, laureatus Jūratę ir Rimantą Stirbius ir jūrų komisiją: pirm. Jolitą Kriaučeliūnaitę (dėl studijų negalėjo atvykti), sekr. Dainą Kojelytę, narius — Gintarą Aukštuolį, Praną Pranckevičių. Stalas padengtas lietuviško rašto staltiese, papuoštas tautiniu takeliu ir puošnia gėlių puokšte.

Jury komisijos aktą perskaitė sekretorė Daina Kojelytė, atstovavusi PLB valdybos švietimo komisiją. Nutarimas padarytas vienvalsiai ir Eugenijaus Kriaučeliūno vardo 4-ji 1980 metų jaunimo premija paskirta Jūratei ir Rimantui Stirbiam už jų visuomeninę, tautinę, politinę ir bendruomeninę veiklą, geriausiai reprezentavusius Lietuvą ir lietuvius.

Kriaučeliūnų šeimos vardu 1000 dol. premiją įteikė Vida Jonušienė ir pristatė laureatus.

Jūratė Stirbienė šoko ir dainavo lietuvių ansambliuose, vadovavo moksleiviams ateitininkams ir JAV LJ S-gos Rochesterio skyriui. Baigusi pedagoginius

mokslius dirba lituanistinėse mokyklose, ateitininkuose, lietuvių jaunimo sąjungoje, Lietuvių Bendruomenėje ir BRIDGES redakcijoje.

Rimantas Stirbys yra skautas, dalyvauja lietuvių jaunimo sąjungos veikloje, yra JAV LJ S-gos vyk. vicepirm. ir PLJ S-gos politinės komisijos narys. Dalyvavo Philadelphijos (1980. VI. 15) ir Washingtono demonstracijose, buvo sumintas, yra BRIDGES vyr. redaktorius. Rašo amerikiečių spaudoje Lietuvos klausimais.

Jaunoji šeima yra neatskiriamai suaugusi su lietuvių išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbais.

Jaunuosius laureatus sveikino ir jų dirbamais darbais džiaugėsi vyskupas Vincentas Brizgys, gen. konsulė Juzė Daužvardienė, PLB valdybos atstovė Daina Kojelytė, PLJS valdybos pirmininkas Gintaras Aukštuolis ir JAV LJ S-gos atstovas Pranas Prancevičius.

Paskutiniai kalbėjo Jūratė ir Rimantas Stirbiai. Dėkojo mecenatams ir jury komisijai už jų įvertinimą ir atrinkimą. Prisiminė tėvų dėtas pastangas, skiepį, lietuvių ir tautos meilę, leidžiant į lit. mokyklas, lietuvių ansamblius ir organizacijas. Žadėjo ir toliau dirbti lietuvių išlaikymo ir vadavimo baruose. Savo darbą ir sugebėjimus aukoja tėvynės labui.

Kriaučeliūnų šeima, išgyvendama skausmingą sunaudoję Eugenijaus netekimą, prasmingai įamžino atminimą, įsteigdama jo vardo jaunimo premiją. Iki šiol Eugenijaus Kriaučeliū-

no jaunimo premijas gavo: Viktoras Nakas, Gabija Juozapavičiūtė, Joana Kūraitė ir Jūratė ir Rimantas Stirbiai. Premija yra nedalomą.

Meninėje dalyje Aušra Baronaitytė, akompanuojant Manigirdui Motiekaičiui, padainavo keletą lietuviškų dainų, o įtarpoje Regina Krutulytė paskaitė Vytauto Mačernio šeštąją viziją. Visi menininkai sulaukė šilto susirinkusiųjų priėmimo ir karštų plojimų.

Premijos įteikimo iškilmes, trūkusias nepilną valandą, sumaniai pravedė Vida Jonušienė. Susirinko gausiai žmonių.

Kriaučeliūnų šeima linkime nepavargti ir toliau tęsti gražią tradiciją.

Po programos visi dalyviai buvo Kriaučeliūnų šeimos pavaišinti.

ROMO BARTUŠKOS FOTO PARODA

Romo Bartuškos fotografijų paroda vyko š. m. kovo mėn. 13-15 ir 20-22 d. d. (du savaitgaliai), Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje. Buvo išstatę spalvotas ir juoda balta nuotraukas. Dominavo žmonės, pastatai ir gamtos vaizdai.

Parodą globojo Akademinio skautų sąjūdžio FSS Chicago skyrius. Į atidarymą atsilankė gražūs būrys skautų, jų bičiulių ir foto meno mylėtojų.

Lankytojai buvo pavaišinti.

MENO PARODOS

Nek. Prad. Marijos seserų (Putnamo) rėmėjų Chicago apygardos valdyba š. m. kovo 27 d. Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje ruošia dailininko Adomo Galdiko dailės darbų ir Antano Paskočimo lietuviškų kryžių parodą. Po atidarymo kavinėje bus tęsiama vakaronė, kurios metu kalbės kun. Stasys Yla apie lietuviškus kryžius ir bus rodomas garsinis filmas apie dail. Ad. Galdiką.

Balandžio 5 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje Putnamo seselės ruošia vakariene, kurios metu programą atliks torontiečiai menininkai: solistė Slava Žemelytė ir muzikas Jonas Govėdas.

"MĖNULIO UŽTEMIMAS"

Margutis penkiasdešimtuosius veiklos metus pradeda Antano Gustaičio 4 veiksmų tragi komedija "Mėnulio užtemimas".

Veikalas naujas, nespausdintas ir niekur nestatytas. Spektakliai bus balandžio 11 ir 12 d. d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Bilietai gaunami Margutyje ir Vaznelių prekyboje.

Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti ir bilietus įsigyti iš anksto.

Margučio radijo statomo A. Gustaičio veikalo "Mėnulio užtemimas" veikėjai: rež. D. Lapinskas, choreografe V. Karosaitė ir pagrindiniai veikėjai — J. Kelečius, I. Rastenytė-Lapinskienė ir B. Prapuolenis.

ŽVAIGŽDŽIŲ PARADAS JAUNIMO CENTRE

Pirmajam metiniam Jaunimo centro koncertui, apie kurį Dirvoje jau buvo rašyta, yra kruopščiai ir sparčiai ruošiamasi. Koncertas įvyks š. m. balandžio 26 d. Sol. A. Grigo ir H. Lauciaus sušauktoje spaudos konferencijoje, buvo pranešta, kad koncerte dalyvaus šie Chicago lietuvių operos solistai: A. Brazis, N. Linkevičiūtė, A. Grigas, D. Stanikaitytė, M. Momkienė, J. Vaznelis ir S. Wicek. Pasirodo, kad numatytoji staigmena yra debutantė Rūta Pakštaitė. Prie fortepijono — operos dirigentas Alvydas Vasaitis. Šiuo metu, anot Grigo, dar nėra galima pranešti kas sudarys duetą, tercetą ir numatytą kvartetą. A. Grigas šiuo metu tik patvirtino, kad kiekvienam solistui bus skirta maždaug po 10 minučių laiko, o likęs laikas bus sunaudotas grupiniam dainavimui.

Kadangi koncertu kyla nepaprastas chiegiečių su-

sidomėjimas, yra rimtai susirūpinta dėl salės talpos. Kaip žinia, Jaunimo centre telpa tik apie 700 klausytojų. Problemoms išvengti H. Laucius numato bilietus išparduoti iš anksto. Salėje visos vietos bus numeruotos, o prie įėjimo atydi kontrolė. Šiomis priemonėmis manoma išvengti spūsties. Reikia manyti, kad šios priemonės yra geros ir reikalingos, tačiau kyla kitas klausimas, būtent: jei bilietų nebus įmanoma gauti prie įėjimo, ką turės daryti atvykusieji iš kitų miestų? Tenka palinkėti, kad rengėjams pavyktų šią problemą tinkamai išspręsti.

Romas Kasparas

OPPORTUNITY FOR REGISTERED CITOTECHNOLOGISTS to work and live in a small Congenial Community. Cytotechnologists ASCP (or eligible), to work in modern lab of 350 bed hospital, total spectrum of procedures offering opportunity for growth in Diagnostic Cytology. Located in scenic recreational area of North-eastern Wisconsin. Excellent benefit package, job security and salary commensurate with experience. Call or write to: Employment Manager, Holy Family Hospital, 21st and Western Ave., Manitowoc, Wis. 54220. Phone: 414-684-2324. An Equal Opportunity Employer (13-14)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

Bostono lietuviai

TAIP SKAMBA LAISVĖS VARPAS

1981 m. kovo 7 d. sukako 27 metai, kai veikia radijo programa Laisvės Varpas, kurią dabar kas sekmadienį perduoda dvi skirtingas radijo programas iš dviejų radijo stočių: Cambridge ir Brockton, truncančias pusantros valandos. Viena pradedama anglų kalba tuoj po radijo stoties perduotų pasaulinių ir vietinių žinių, tad yra tikras dalykas, kad jos klausosi ir amerikiečiai. Tai labai reikšmingas kitausių supažindinimas su lietuvių tauta, jos kultūra ir vedama kova dėl jos laisvės.

Atskira Laisvės Varpo veiklos sritis yra kultūriniai renginiai. Juose vis ieškoma naujų mūsų dainos ir meno talentų. Balandžio 26 d., per Atvelykį, 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone įvyks tradicinis pavasario koncertas, jau 43-čias iš eilės tos rūšies Laisvės Varpo renginys. Šiuo koncertu kreipiamas dėmesys į vietinius mūsų menininkus ir kūrėjus. Jame solistas Benedik-

tas Povilavičius atliks mūsų liaudies dainas, lietuvių kompozitorių kūrinius ir arijas iš įvairių kompozitorių sukurtų operų. Gi komp. Jeronimo Kačinsko sudarytas styginis kvintetas atliks — Vytauto Bakšio, Juliaus Gaidelio ir Jeronimo Kačinsko kūrinius.

Šiuo rengiamu koncertu siekiama ne tik sudaryti kultūrinę programą ir išskirti mūsų vietinius menininkus bei kūrėjus, bet taip pat sustiprinti Laisvės Varpo finansinį pagrindą, kuris atsiremia ne į skelbimus, bet į klausytojų įnašus, visuomenės aukas ir parengimų pelną. Tad ir šio renginio yra tie du tikslai.

Šio koncerto proga yra leidžiama programos knygutė, į kurią bus įrašomi garbės rėmėjais, kurie paaukos \$50.00, rėmėjais — \$25.00 ar talkininkais — \$10.00. Kaip žinome, Laisvės Varpas išsilaiko tik tokių rėmėjų dėka.

Koncertas tikrai bus įdomus, nes šį kartą bus vietinės mūsų meno pajėgos. Lietuviškas žodis, kur jis besikambėtų, yra remtinas, nes tai mūsų lietuviškos veiklos šaltinis.

LIETUVOS VYČIAI BOSTONE

Lietuvos Vyčių Bostone 17-ji kuopa susideda iš trijų padalinių: jaunia, vyčiai ir vyčiai sinjorai. Sinjoras gali būti kiekvienas vytis, sulaukęs 30 metų amžiaus ir vyresnis. Bostono Vyčių sinjorų kuopa turi per 100 narių. Jie daro susirinkimus kiekvieną mėnesį. Jie yra labai aktyvūs lietuviškoje veikloje, nors susirinkimuose vartojama daugiau anglų kalba. Bet jie labai rūpinasi Lietuvos bylos ir lietuvių reikalais. Pav. Vasario 16-sios minėjime jie organizuotai dalyvavo su vėliava kaip bažnyčioje, taip ir minėjime. Ko kitos organizacijos nedarė, nors kai kurios atsiuntė savo vėliavas. Vyčiai surengė šv. Kazimiero minėjimą, gaušiai jame dalyvaudami. Kovo mėnesio susirinkime buvo raginama rašyti laiškus Amerikos prezidentui, Valtybės sekretoriui, senatoriams ir kongresmanams užtariant ok. Lietuvos disidentus, o ypatingai Suodį, kuris gimęs 1929 m. Chicagoje. Savo susirinkimuose jie skaito žinutes iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų, ką nors paskaito ir iš lietuvių literatūros.

Kas ypač pažymėtina, kaip sinjorų kuopos pirm. Alex Akule sako: Jeigu nenorime išnykti, tai turime veikti. Veikla ir susirinkimai palaiko organizaciją. Rečiau susirenkant silpnėja veikla ir organizacija nyksta. Tą jo posakį turėtų prisiminti visos mūsų organizacijos, nes tai yra tiesa. Mes tikrai džiaugiamės Bostono Vyčių veikla.

KITI PARENGIMAI

• Balandžio 4-5 dienomis Valentino Balsienės iš Toronto, Kanados, keramikos darbų paroda.

• Balandžio 5 d. nuo 2 iki 6 val. p. p. Joe Casper rinkimams renginys "April Fool's Day Party" So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Įėjimas nemokamas.

• Balandžio 11-12 dienomis vyks Jono Rūtenio dailės darbų paroda So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje.

• Balandžio 12 d. 3 val. p. p. (Verbų sekmadienį) vyks koncertas paremti Joe Casper kandidatūrai. Vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje.

• Balandžio 26 d., per Atvelykį, Laisvės Varpo koncertas Lietuvių Piliečių draugijos salėje, So. Bostone.

• Gegužės 3 d. Motinos dienos minėjimas Tautinės Sąjungos namuose, So. Bostone. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas.

• Gegužės 17 d. šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostono parapijos sueiga.

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ 1980 M. APYSKAITŲ APŽVALGA

LN valdyba atspausdino ir paskelbė Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" 1980 m. apyskaita.

Balanso aktyvas rodo, kad LN turtą sudaro kasa-pinigai banke \$213,565, sklypas su pastatu, auto aikštė ir inventorių — \$1,093,565 ir nurašius amortizacijos \$350,065, kilnojamojo ir nekilnojamojo turto knygų vertė yra \$743,500. Pridėjus prie šių kitų asmenų skolas \$8,700, LN turtas knygose yra įvertintas \$965,765.

Balanso pasyvas rodo, kad LN turi pagrindinių skolų (mortgičių, paskolos laktštų ir asmeninių) \$219,051 ir trumpalaikių — \$38,458. Iš viso skolų — \$257,509. Nariams priklauso turto \$708,256.

Pagal balanso davinius LN finansinis stovis yra labai geras, nes jau yra pakankamai pinigų apmokėti pagrindines skolas.

1980 m. sausio 1 d. — gruodžio 31 d. laikotarpyje pajamų buvo gauta: iš bingo žaidimų — \$232,541, nuomos už sales — \$114,016, iš svetainės "Lokys" — \$84,038, palūkanų — \$15,135 ir kitų — \$12,999. Iš viso pajamų — \$458,729. Palyginus su 1979 m., pajamų buvo gauta \$63,591 mažiau, nes sumažėjo pajamos iš bingo operacijų.

Išlaidų didžiausias pozicijas sudaro: administracijos atlyginimai — \$141,429, valymas — \$43,800, elektra, dujos ir vanduo — \$25,269, amortizacija — \$51,200 ir kitos — \$121,523. Iš viso — \$383,221. Pelno liko — \$75,508. Palyginus su 1979 m., pelno buvo gauta — \$46,141 mažiau. Nežiūrint sumažėjusio pelno organizacijų veiklai paremti buvo išmokėta \$8,940.

LN sąmatos yra labai kuklios, paremtos praeitų metų daviniais, kurios nerodo LN valdybos veiklos planavimo žymių, nes ši organizacija yra visuomeninio patarnavimo pobūdžio.

1981 m. sąmatoje numatyta gauti pajamų \$471,000,

išlaidų — \$403,000 ir pelno — \$68,000. Sąmatos daviniai labai kuklūs, paremti praeitų metų daviniais. Atsižvelgiant į šio krašto ekonominį nepastovumą, ši sąmata yra reali ir nebus sunkumų ją įvykdyti.

LN VYRŲ BŪRELIO VEIKLOS PENKMEČIO SUKAKTIS

LN Vyrų Būrelio steigiamasis susirinkimas buvo sušauktas 1976 m. sausio 3 d., wuris išrinko pirmą valdybą: Teodoras Stanulis — pirmininkas, Martynas Yčas — sekretorius ir Vytautas Kulnys — narys. Pirmaisiais metais turėjo 27 narius. Šiuo metu yra per 80 narių. Pagal įstatus LN Vyrų Būrelis yra Lietuvių Namų pagalbinė organizacija, kuri padeda jiems kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Penkių metų bėgyje būrelio vyrai ne tik talkininkavo LN rengimuose parengimuose, bet ir patys ruošdavo kiekvienais metais gegužines, vasaros poilsio stovyklas, žiemos sutikimo vakarus ir savo nariams su šeimomis metinius pobūvius.

Š. m. kovo mėn. 14 d., šeštadienį, LN Gedimino Pilies menėje LN Vyrų Būrelio valdyba surengė tradicinį metinį pobuvį penkmečio veiklai atžymėti, kuriame dalyvavo per 80 narių ir svečių. Šį jaukų pobuvį pravedė valdybos narys H. Chvedukas. Penkmečio veiklos sukaktį kalbose priminė LN Vyrų Būrelio valdybos pirm. B. Laučys ir LN valdybos narys ir steigėjas T. Stanulis.

SURPLUS JEEPS, CARS, TRUCKS,

Car-inv. value \$2,143 sold for \$100 thru government auctions in your area. For information or purchasing bargains like this call (602) 941-8014, Ext. 4669. (13-16)

OPPORTUNITY FOR RN'S

Small hospital in scenic mountainous Colorado is in need of NURSES for all areas of patient care on all shifts. No rotation of shifts. Complete family health coverage. For more information, call collect Kay Beavers or Cecelia Lewis 303-388-5588 or mail resume to Rocky Mountain Hospital, 4701 East 9th Ave., Denver, Colorado, 80220. (7-13)

"Amber Holidays"

1981 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO/CHICAGOS:

*balandžio 15 — \$ 977.00	*liepos 20 — \$1112.00
gegužės 7 — \$1019.00	*rugpiūčio 3 — \$1112.00
birželio 4 — \$1148.00	rugsėjo 17 — \$1059.00
birželio 18 — \$1148.00	spalio 8 — \$1019.00

IŠ NEW YORKO:

gegužės 2 — \$1019.00	rugpiūčio 3 — \$1068.00
gegužės 13 — \$1136.00	(su Varšuva)
(su Ryga)	rugpiūčio 19 — \$1382.00
gegužės 21 — \$1108.00	(su Ryga)
liepos 6 — \$1068.00	rugsėjo 3 — \$1148.00
(su Varšuva)	rugsėjo 24 — \$1059.00
	gruodžio 26 — \$ 979.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

PRAŠOME REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU —

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Čičero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ALT S-GOS IR VILTIES DRAUGIJOS SEIMAS DETROITE

ALT S-gos pirmininkui inž. A. Mažeikai prašant, ALT S-gos Detroito skyriaus valdyba sutiko suorganizuoti 1981 metų ALT S-gos seimą Detroite, kur kartu įvyks ir Vilties draugijos suvažiavimas. Seimui rengti sudarytas šis komitetas:

Jonas Švoba komiteto pirmininkas. Atskiroms darbo sritims į komitetą įeina Stasys Šimoliūnas, Jonas Gaižutis, Juozas Leščinskis, Vincas Tamošiūnas, Romas Macionis, Albertas Misiūnas, Albinas Bliūdžius, Edvardas Milkauskas, Mykolas Kizis, Antanas Vaitėnas ir Antanas Grinius.

Seimui ir banketui užsakytos patalpos puikiam Hyatt Regency - Dearborn viešbutyje, Farlane Town Center, Dearborn, Mich. 48126. Geras privažiavimas ir automobilių pasistatymas. Todėl rengėjai tikisi, kad ir Detroito apylinkės visuomenė pasinaudos proga dalyvauti seime ir bankete. Seimas vyks š. m. gegužės mėn. 23-24 dienomis. Banketas š. m. gegužės 23 d., šeštadienį, vakare.

★

• "Lietuvių Melodijos" kovo mėn. 4 d. atšventė savo veiklos 30 metų sukaktį. Radijo valandėlę "Lietuvių Melodijos" įkūrė ir joms ilgai vadovavo Rapolas Valadka. Dabar vadovauja inž. Algis Zaprackas. Kaip pranešėjai jam talkininkauja: Albertas Misiūnas, Edvardas Skiotys, Violeta Abariūtė, Antanas Zaprackas ir kiti.

Programa duodama tris kartus savaitėje, pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. Banga 1400 AM.

• Madų paroda įvyks 1981 m. kovo 28 d. 7:30 v. v. Kultūros centre. Parodą rengia "Žiburio" lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Visi yra kviečiami.

• Jadvyga Černiauskienė per Dirvos bendradarbį A. Grinių pratęsė vieneriems metams Dirvos pranešimą.

• Šv. Antano parapijos tarybos posėdis yra šaukiamas kovo 25-tą dieną 7 val. vak. klebonijoje. Posėdyje gali dalyvauti visi parapijiečiai, kurie domisi parapijos reikalais.

• Rekolekcijos šv. Antano parapijos bažnyčioje įvyks š. m. balandžio 10-11 ir 12 dienomis. Jas praves kun. Juozas Vaškas marijonas iš Chicagos.

• Užgavėnių blynai, kurie buvo duodami šv. An-

tano parapijos kavinėje kovo 1 d., turėjo gerą pasisekimą ir davė gražaus pelno parapijai.

• Antanina Kavaliauskienė sulaukusi 83 metus mirė Northwestern ligoninėje kovo 12 d. Po atlaikytų šv. Antano parapijos bažnyčioje, palaidota kovo 14 d. šv. Kapo kapinėse.

NEPAMIRŠTAMAS PRANAS TURŪTA

A. A. Pranas Turūta

Po ilgos ir sunkios ligos 1980 m. Kalėdų pirmąją dieną Grand Rapids ligoninėje negailėstinga mirtis išrovė iš mūsų tarpo visuomenininką, mokytoją, chorvedį ir žurnalistą Praną Turūtą.

Pranas Turūta buvo gimęs 1906 m. gegužės 10 d. Brazavo km., Suvalkų Kalvarijos valsč., Marijampolės apskr. Baigė Marijampolės Mokytojų Seminariją ir mokytojams suorganizuotus žemės ūkio kursus. Muzikos mokėsi pas Kamaitį ir J. Bendorių.

Buvo šventragio pradžios mokyklos vedėjas, Iglieškelių pradžios mokyklos vedėjas, Eišiškių Suaugusiųjų gimnazijos mokytojas ir Eišiškių pradžios mokyklų vyr. inspektorius. Kvietiškyje ir dar kitur, kurį laiką dėstė žemės ūkio dalykus.

Iglieškeliuose suorganizavo 44 šaulių būrį ir įsijungė į tautininkų veiklą. Suorganizavo iš apylinkės pradžios mokyklų 300 mokinių chorą, paruošė repertuarą ir dirigavo Igliaukoje įvykusioje pradžios mokyklų rajoninėje dainų šventėje. Su 44 šaulių būrio mišriu choru dalyvavo 1934 m. Marijampolės apygardos šaulių rinktinių dainų šventėje Marijampolėje ir pirmojoje dalyje dirigavo jungtiniam chorui. Taip pat 1937 m. gegužės 28 d. dalyvavo Jaušios Lietuvos dainų šventėje ir 1938 m. Lietuvos dainų šventėje, Kaune.

Sovietams okupavus Lietuvą, 1940 m. suimtas ir iki

1941 m. birželio mėn. kalinamas Marijampolės kalėjime.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Dirbo lietuvių komitetuose, buvo Kassel-Mattenburgo skautų tautininkas, Gross-Hesseno apygardos lietuvių pradžios mokyklų inspektorius ir ėjo LTB švietimo valdybos reikalų vedėjo pareigas.

1949 m. atvyko į JAV Grand Rapids, Mich. ir įsijungė į lietuvių veiklą. Buvo LB Grand Rapids apylinkės valdybos narys, pirmininkas ir paskutiniu metu laiku LB Michigano apygardos pirmininkas. Suorganizavo ir vadovavo lietuvių šeštadieninei mokyklai, būdamas jos mokytojas ir vedėjas.

Grand Rapids apyl. suorganizavo Lietuvių Fondo skyrių ir buvo jo pirmininkas.

Grand Rapids suorganizavo ir vadovavo lietuvių vyrų oktetui, rengė koncertus vietoje ir aplinkinėse kolonijose. Suorganizavo jungtinį chorą ir 1953 m. Wisconsin dainų šventėje, Kenoshoje jam dirigavo.

Surinko 3000 liaudies dainų melodijų, kurias su savo muz. knygų rinkiniu padovanojo Muzikologijos archyvu. Atskirai išspausdino Dainuok jaunystę 1963 m. mokykloms.

Bendradarbiavo Karo archyve, Karyje, Trimate, Tautos mokykloje, Suvalkietyje, Drauge ir kituose laikraščiuose.

Nors ir tolokai gyvendamas nuo Detroito, bet buvo įsijungęs ir į čia esančias kai kurias organizacijas ir buvo narys: ALT S-gos Detroito skyriaus, St. Butkaus šaulių kuopos ir LŽ S-gos Detroito skyriaus. Jis buvo ir LŽ S-gos Centro valdybos narys 1967-1970 metų kadencijoje.

Turėjo užsitarnavęs žymenų: Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties medalį, DLK Gedimino ir šaulių žvaigždės ordeną.

Palaidotas gruodžio 27 d. vietos kapinėse. Nuliūdime liko dukterė Eglė, uošvė Liuda Raubienė, draugai ir pažįstami.

DAINAVA RUOŠIASI SUKAKČIAI

Mažai kas pagalvoja, kad prieš 25 metus, kur dabar yra Dainavos stovyklavietė, buvo ūkis, su žaliuojančiomis pievomis, mišku ir baigiančiu uželti ežeriuku. Tą ūkį, turintį 226 akus žemės ir esančius jame trobesius, ALRKF 1955 m. nutarė pirkti ir ten įrūšti jaunimui stovyklą. Ir tas nutarimas buvo įvykdytas tų pačių metų lapkričio 22 d. — ūkis už 20,000 dol. buvo nupirktas. 6,000 dol. įmokėta pasirašant sutartį, o likusi suma su 5% pasižadėta išmokėti per 10 metų. Bet pirkėjai apsisprendė ki-

taip. 1956 m. rugsėjo mėn. pasiskolino 13,400 dol. iš ALRKF susivienijimo 15 metų iš 4% ir juos sumokėjo ūkio pardavėjui, Michigano universitetui.

Buvo sudaryta jaunimo stovyklos organizacija, kaip savistovė ALRKF šaka ir jai pavesta tvarkyti visus uždavinius. Ši jaunimo stovykla buvo inkorporuota Michigan valstijos įstaigoje kaip "Lithuanian American R. Catholic Federation Youth Camp, Inc." Sutelkus lėšų, 1956 m. pavasarį pradėtas stovyklos tvarkymas. Išvalytas ežerėlis, praves-tas kelias, elektros linija, pastatyta salė-valgykla su virtuve. 1957 m. pastatyti vasarajimui namai, talpiną po 60 stovyklautojų.

Pirmoji stovyklautojų grupė naujon stovyklon atvyko 1957 m. liepos 14 d., o išsklaidymas stovyklos atidarymas įvyko liepos 28 d.

Dainavos stovyklos darbai buvo tęsiami toliau. Pastatytas garažas-sandėlis, užkandinė su persirengimo kambariais, pastatytas sėslėms gyventi namelis su koplytėle ir vėliau administracijos pastatas su sale ir koplyčia. Išasfaltuotos sporto aikštelės ir iškyliautojų patogumui padirbta 10 stulpų. Pasodinta 18,000 pušaičių ir kitų medelių. Įvažiuojant į stovyklą kryžkelėje prie ežero pastatytas pir-

mas kryžius, kurį paaukojo a. a. Abisalienė. Vėliau buvo parengtas kryžių kalno planas ir kalne jau stovi 5 kryžiai.

Dainavos darbai nesustoję. Paskutiniaisiais 1978 — 1980 m. Dainavoje atlikta daug naujų įrengimų ir pagerinimų. 1979 m. apyskaita rodo, kad Dainavos turto vertė yra 195,034.87 dol.

Šiais metais Dainavo švęs 25-rių metų sukaktį.

Dainavos Direktorių Taryba sudaro: kun. V. J. Dabušis — dvasios vadas ir Tarybos pirmininkas, prof. Ad. Damušis, Ph. D. — vicepirmininkas ir ALRKF atstovas, kun. V. Kriščiūnevičius Dievo Apvaizdos parapijos klebonas Detroite, S. Laniauskas — Ateitininkų Federacijos atstovas, Vacys Lelis — vicepirmininkas, Julia Mack — LK Moterų Sąjungos atstovė, ses. M. Aloyza — švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų atstovė, Bronius Polikaitis — Aukotojų kartotekos vedėjas, Vacys Šaulys — "Gajos" — medikų korp. atstovas, Jonas Urbanas — sekretorius, Linas Mikulionis, Leonas Petronis ir Arūnas Udrys — nariai.

JEEPS, CARS, TRUCKS
available through government agencies, many sell for under \$200.00. Call 602-941-8014, Ext. 4222 for your directory on how to purchase. (11-12)

NC, CNC MACHINISTS

We have openings for people who can set up and operate NC and CNC machines in the following classifications:

AUTOMATIC TAPE MACHINE (Turret Lathe)

Minimum 5 years experience and equal to journeyman status. Prefer experience on Warner & Swasey 2 AC, 2 AB and 2 SC. Must have own tools and be able to set up and run. Must read and understand blueprints.

MILL AND DRILL

Set-up and operate automatic tape machines. Have 5 years experience with set-up and use at cutting tools, mill drills, boring, tapping, etc., and have own tools. Must be able to read and understand blueprints.

We also have openings in the following classifications.

SURFACE GRIND

Minimum 4 years experience in production and tool grinding. Must be able to read and understand blueprints and have tools. Setup and operation of Thompson Model "B" Reid, Gardner and Brown and Sharp Grinders.

EXTERNAL GRIND (O. D.)

Minimum 3 years experience in set up and grinding of close tolerance O. D. Grinding and blueprint reading. Must be able to set up adjust and inspect own work.

TOOL CRIB

Minimum 5 years experience in tool and parts CRIB set up and inventory control. Must be familiar with MILITARY and GOVERNMENT specifications for storage of parts and equipment.

All applicants must be able to work the afternoon shift after probation period. We have an excellent wage and fringe benefit package.

CADILLAC GAGE DIVISION EX-CELL-O CORPORATION

25760 GROESBECK HIGHWAY,
WARREN, MICH. 48089

(313) 777-7100

Equal Opportunity Employer

Laiškas iš

Venezuelos

VENEZUELOS SPAUDA
APIE LIETUVĄ

Venezueloje, Valencijos mieste įvykusio Vasario 16. tosios minėjimo ir Venezuelos lietuvių atstovų suvažiavimo pilnas aprašymas su keturiomis nuotraukomis išėjo vietiniame popietiniame laikraštyje "Notitarde" (17. II. 1981). Šis žurnalistas Audronės Surušaitės de Martinez reportažas Venezuelos laikraštyje pasižymėjo gausia dokumentacija, aukštu profesiniu lygiu ir duodamų žinių tikslumu. Valencija yra pramonės centras, dienraštis "Notitarde" pasiekia gausią publiką.

★

Vasario 14 d., Venezuelos katalikų dienraštis "La Religion" skyrė vieną puslapį Lietuvai. Puslapį puošė trys nemažo formato nuotraukos: šv. Kazimiero, dviejų lietuvių ir lietuviško kryžiaus. Tekstą sudarė du straipsniai, kurių vienas skirtas Lietuvos istorijos

santraukai, o antras Sibiro maldaknygei. Dienraštis "La Religion" yra esmėje taikomas Venezuelos katalikų dvasiškijai, laikraščio tiražas yra palyginti žemas, bet įtaka nemaža, nes per kunigus laikraščio duodamos žinios pasiekia plačią praktikuojančių katalikų masę. Ryšius su dienraščiu palaiko lietuvių kapelionas kun. A. Perkumas.

★

Didelio tiražo sostinės rytmetinis dienraštis "El Diario de Caracas", š. m. kovo 4 d., paskelbė AFP korespondento iš Maskvos straipsnį apie religinį persekiojimą Lietuvoje. Paminėtina, kad laikraštis mini galimybę, jog popiežius galės planuoti kelionę į Lietuvą. Vysk. Steponavičiaus paskyrimas kardinolu in pectore yra AFP korespondento atžymėtas, kaip nepatikrinta, bet "primygtina" žinia iš Romos. Korespondentas pastebi, kad toks paskyrimas kelia lietuvių katalikų bažnyčios prestižą.

SAN FRANCISCO

LB SAN FRANCISCO
APYLINKĖS NAUJA
VALDYBA

Išrinkta visuotiniame susirinkime vasario 22 d., pasiskirstė pareigomis: pirm. Alfonsas Vindašius, vicepirm. Tomas Grybinas, sekr. Gediminas Mažeika, išd. Aldona Butkutė ir renginių vadovė Julija Liesytė-Fraser.

Perduodant pareigas buvusios valdybos pirm. Romas Tervydis, porą metų sėkmingai vadovavo apylinkėi, išreiškė nuoširdžią padėką valdybos nariams už prisiimtų pareigų sąžiningą atlikimą ir nuveiktus darbus.

Naujai valdyba linkėdama sėkmingos veiklos — puoselėjant lietuvių tautos kultūrą, ginant pavergtos tėvynės reikalus, palaikant artimus ryšius su mūsų kaimynais pabaltiečiais, Pavergtų tautų komitetu, spauda ir vietinės valdžios pareigūnais.

LB darbai bus dar našesni, jeigu valdyba paseks krašto administracijos politinę raidą, ir kur sąlygos leis, primins mūsų kovos tikslus siekiant Lietuvai valstybinės nepriklausomybės. Tokių progų San Francisco mieste dažnai atsiranda, nes JAV kongresas atsiunčia įvairių komisijų, kurios renka medžiagą iš etninių grupių apie Sovietų

Sąjungos genocidinę politiką jos okupuotose kraštuose.

Dabar iškyla Molotovo-Ribbentropo akto panaikinimo akcija, kuris sudarė sąlygas Sovietų Sąjungai okupuoti Pabaltijo kraštus. Padaryta skriauda tebėra neatitaisyta

Į valdybą įsijungė net trys jaunosios kartos atstovai, o kiti du turį nemažą patyrimą organizacijoje veikloje.

Petras Indreika

WANTED
OWNER OPERATOR

Originating out of Rhode Island, to New York, New Jersey with return loads to Points in Conn., Rhode Island & Mass. Permanent lease. To pull company trailers.

Call 401-231-1100

Ask for George

(12-18)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES FOR ALL SHIFTS Must have an Ohio Licence. 40-hour work week. Civil Service status. 10 paid holidays. Paid Annual Vacation—Retirement Benefits. Many fringe benefits.

We are an Equal Employment Opportunity Agency. Apply to: Mr. William Spears, Nursing Home Administrator, Ohio Veterans Home, Sandusky, Ohio 44870. Phone: 419-625-2454. (13-19)

DETROIT AREA FIRM RELOCATING

IN THE CHARLOTTE AREA Sampling people to hire: Skilled Machine Operators Turret Lathe Operators Mill Hand No. 13 Grinders Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Send Resume (age, sex, experience, wages, etc.) to: Roy A. Hutchins Co., 5475 Travis Rd., New Hudson, MI. 48165. (13-15)

Part time jobs available. Must be 55 years, plus, energetic will due. Outreach Work in St. Anne's area for senior citizens, Mon. to Fri. 9 to 1 p.m. Benefits. Call MIKE DOMER at 215-426-7718 9 to 4 p.m. weekdays. (12-14)

WANTED
Journeymen Skilled
MACHINISTS
CNC

3-AXIS SUNDSTRAND OMNIMIL 4-AXIS DeVlieg JIGMIL To handle short run precision jobs on these large machining centers. Qualified applicants will have 5 to 10 years of general machining experience and at least 1 year on a DeVlieg or Sundstrand machining center. We'll expect you to interpret detailed prints, plan your own set-ups, and have your own tools.

You will receive top hourly rates, 10% premium for night shift, full company paid benefits... Plus the most attractive working schedule in the Northeast Ohio area.

If you want the challenge of close tolerance precision machining and a work environment where results are what count, call:

Bob Cotton 216-531-3375

NON FERROUS METALS

FABRICATING

21721 TUNGSTEN ROAD

EUCLID, OHIO 44117

An Equal Opportunity Employer

M/F/H

(4-13)

Immediate openings for registered nurses in IV therapy, ICCU & general nursing units. For evening & midnight shifts. Competitive salary and liberal personnel policies. Contact Personnel Depart., King's Daughters Hospital, 2201 Lexington Ave., Ashland, Ky. 41101 (606) 325-7755. (6-15)

HOUSE FOR SALE

Brick double on La Salle, beautiful residential street off Neff Rd. and East 185 St. 2 bedroom, formal dining room, recreation room, 2 car garage. Large fenced yard. 79,900. Call:

CAMEO REALTY
Anton Matic broker
531-6787

PADEKA

Vivat Academia baliuje kovo 7 d. Kento universiteto lituanistinei programai paremti suaukojo 7000 dol. šie asmenys:

1000 dol. Jonas Balbotas.

400 dol. dr. V. Stankus.

Po 200 dol. dr. D. ir R.

Degėšiai, Lietuvių klubas,

p.p. Baldauskai, R. Saikus.

102.50 dol. dr. G. ir dr.

S. Matai.

Po 100 dol. Ateities klubas,

LB Ohio apygarda, L.

ir V. Apaniai, V. ir S. Ake-

laičiai, R. Armon, dr. Bal-

trukėnas, E. Brazauskas, A.

Balašaitienė, B. ir N. Gai-

džiūnai, dr. J. Jucaitis, E.

Klimas, dr. J. Kuncaitis, J.

Kunevičienė, P. Milašius,

dr. V. Puškorius, J. Stukas,

M. Žitkus.

Po 50 dol. K. Alšėnienė,

R. Bridžius, P. ir G. Jieš-

mantai, A. ir S. Kalvaičiai,

W. Nikštėnas, K. Vaičiū-

nienė, Lietuvos Vyčių 25

kuopa.

35.50 dol. K. Kliorys.

30 dol. R. Petraitytė.

Po 25 dol. B. Kazėnas, G.

Mariūnaitė.

Po 20 dol. p.p. Bieliniai,

R. Vanagas, M. ir V. Vilia-

mai.

Po 15 dol. A. ir R. Dau-

per, dr. D. ir dr. R. Degė-

šiai, dr. A. Pliodžinskas.

Po 10 dol. A. ir A. Jo-

naičiai, M. ir A. Krivinskai,

S. Laurinaitis.

1600 dol. suaukojo neskel-

biami. 800 dol. verslininkai.

Šiuo metu lit. stipendijos

fonde yra 30,000 dol. Lieka

dar surinkti 20,000, kad bū-

tų pasiekta 50,000 dol. su-

ma iš kurios palūkanų gali-

ma būtų garantuoti stipen-

dijas studentui darant iš li-

tuanistikos doktoratą.

Visos aukos, duotos sti-

pendijų fondui, nuo mokes-

čių atleidžiamos.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ROCHESTER

Rochesterio "Dainavos" vietininkijos Dariui Kažinskui davus skautininko įžodį, vs S. Ilgūnas užriša kaklaraištį, stebint ps. E. Vidmantui.

• Forma meno studijos, kuriai vadovauja dail. Alfonsas Dargis, tapybos ir grafikos aštuntoji paroda (kovo 5 — kovo 29) laikoma gražiai pavykusia. Vien per atidarymą apsilankė apie pora šimtų asmenų ir buvo parduota nemažai darbų.

GALVOSŪKIO
SPRENDIMAI

Drambliai 1 ir 3 panašūs.

CUSTODIAN COUPLE

Full time position in one of Shaker Hts. most desirable condominiums. Must be capable of yard and building maintenance. Lovely 1-bedroom suite and good pay. Please call Mr. Millar:

464-9150 Days

731-4223 Eves. & Sun.

L. M. GUNDERSEN COMPANY

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• Velykinių margučių paroda įvyks šeštadienį, balandžio 11 d., nuo 1-5 val. po pietų Lietuvių Namų žemutinėje salėje. Dalyvaus įvairių tautybių atstovai, kurie paaiškins savo marginimo metodus. Rengia Lietuvių Namų Moterų Klubas ir maloniai kviečia visus atsilankyti.

• Clevelando Pilėnų ir Neringos tuntų skautai ir skautės su savo vadovais, viso 20 asmenų, praeitą sekmadienį buvo nuvykę į Kaziuko mugę Detroito, pabendrauti su detroitieškiais skautais ir skautėmis.

• Rašytojos Aurelijos Balašaitienės prašymu, dedame vs VI. Bacevičiaus patikslinimą, kad Kaziuko mugėje Clevelande daugumą Pilėnų tunto skautų medžio drožinių buvo pagaminta pagal arch. Ed. Kersnausko projektus.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Dailininkų Vidos Krištolaitytės ir Marytės Meškauskaitės-Gaižutienės tapybos ir keramikos paroda Clevelande Lietuvių Namų salėje atidaroma šį šeštadienį, kovo 28 d., 7:30 v. v. Paroda rengia Korp! Giedra. Nuotraukoje vienas iš V. Krištolaitytės tapybos darbų "Uolos pajūryje". Paroda bus atidaryta ir sekmadienį, kovo 29 d.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 28-29 D. Meno paroda. Rengia Korp. Giedra.

• BALANDŽIO 5 D. Kultūrinė popietė DMNP parapijoje.

• BALANDŽIO 25-26 D. Vandos Aleknienės dailės kūrinių ir Norberto Lingertaičio gintaro išdirbinių paroda D.M. N.P. parapijos salėje. Ruošia Neringos tunto Židyns.

PATRIA prekybos namuose, 794 East 185th St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų produktų, lietuviškos juodos duonos. Dovanų skyriuje didelis pasirinkimas spalvoto ir balto kristalo. Taip pat rasite gintaro, medžio drožinių, audinių ir kt. Kreipkitės pas H. Kripavičių, tel.: 216-531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• BALANDŽIO 26 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji Komunija.

• GEGUŽĖS 10 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 1-3 DD. Ateitininkų šeimos šventė ir 70 metų Ateitininkijos sukakties minėjimas.

• GEGUŽĖS 17 D. JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikimas.

• GEGUŽĖS 23 D. Abiturientų balius. Ruošia LB Ohio Apygardos valdyba.

• GEGUŽĖS 23-24 D. Clevelando menininkų dailės paroda DMNP parapijos salėje. Rengia D.L.K. Birutės draugijos Clevelando skyrius.

• GEGUŽĖS 31 D. — Šv.

Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• BIRŽELIO 7 D. O. Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis.

• BIRŽELIO 20 D. Joninių laužas O. ir V. Jokūbaičių sodyboje. Ruošia Clevelando skautininkai-ės.

• BIRŽELIO 28 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• LIEPOS 12 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.

• RUGPIŪČIO 16 d. Balfo gegužinė.

• RUGPIŪČIO 29 D. Dirvai paremti balius. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius Lietuvių Namų salėje.

• RUGPIŪČIO 30 D., sekmadienį, Lietuvių klubo piknikas.

• SPALIO 10 D. Korp! Neo-Lithuania metinė šventė-balius Lietuvių Namuose.

• SPALIO 18 D. prof. J. Žilevičiaus 90 metų amžiaus sukakties minėjimas. Akademija-koncertas. Ruošia Čiurlionio Ansamblis.

• SPALIO 31 D. Tautos šventė. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 22 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 28 D. Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius Lietuvių namuose.

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

GINTARO VALGYKLOJE

877 EAST 185 STREET

Tel. 531-2131

VĖŽIŲ VAKARIENĖ

KETVIRTADIENI, BALANDŽIO 2 D.

5:30 — 7:30 val. vakaro.

\$15.00 ASMENIUI.

Rezervacijas užsakyti iki
kovo 30 d.

DIRVA

BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJA LITUANISTIKAI

Emilija Jonušienė, muziko Broniaus Jonušo našlė, savo vyro atminimui įteigė kasmetinę Broniaus Jonušo stipendiją lituanistikai studijuoti.

Stipendija duodama jaunuoliui-lei, kuris-ri šalia savo pagrindinių studijų ima si ir lituanistinių dalykų.

Iš kandidatų pageidaujama, kad jie būtų pažangūs mokslė ir aktyvūs lietuviškųjų organizacijų nariais, savo veikla pasireikščių lietuviškoje dirvoje.

Šių metų stipendija bus jau ketvirtoji. Pirmąsias laimėjo: R. Saldys iš Brazilijos, M. Bizinkauskaitė iš Brocktono ir V. Dundzila iš Chicagos.

Stipendijos dydis — 1000 dolerių. Ji neskaldoma.

ANTANUI KONCEI

mirus, broli, Korp! Neo-Lithuania filisteri

ALFONSA KONCE

giliai užjaučia

Korp! Neo-Lithuania New Yorke
valdyba ir kolegos nariai

A. A.

ANTANUI KONCEI

mirus; jo šeimai, broliams, seserims ir išskirtinai, broliui ALFONSUI, mūsų Skyriaus Valdybos nariui, reiškiamo nuoširdžią ir gilia užuojautą

A.L.T. S-gos New Yorke
Pirmojo Skyriaus Valdyba ir
nariai

A. A.

ELENAI JURGELIENEI

mirus, jos vyrą DR. KOSTĄ JURGELĄ, dukterį ELENUTĘ, sūnų ALGĮ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame, netekusius visiems brangaus asmens ir kartu liūdime

Stefanija ir Ignas Kauneliai,
Joana ir Jonas Švobos,
Vincas Tamošiūnas

Kompozitoriui

JONUI ŠVEDUI

netikėtai mirus, skausme likusią žmoną socialistę ALDONĄ STEMPUŽIENĘ-SVEDIENĘ užjaučia

Jonas P. Lenkaitis

Kandidatus stipendijai su savo rekomendacijomis gali siūlyti kiekviena lietuvių jaunimo organizacija ar jos skyriai, įvairūs sambūriai iš bet kurio kontinento.

Siūlymo terminas — 1981 metų birželio 30 diena.

Kandidatus siūlyti šiuo adresu: Mrs. E. Jonušienė, 4006 S. 26th Street, Omaha, Neb. 68107.

• Rašytojas Antanas Gustaitis su žmona dalyvavo savo veikalo "Mėnulio užtemimas" pastatyme balandžio 11, 12 dienomis Chicagoje Jaunimo Centre. Veikalą režisuoja D. Lapinskas. Choreografija rūpinasi Violeta Karosaitė. Bilietai gaunami Margutyje ir Vaznelių prekyboje.

• A. A. Jonas Jasaitis, teisininkas, visuomenininkas ir laikraštininkas, po sunkios automobilio katastrofos Chicagoje, mirė kovo 17 d., sulaukęs 54 m. amžiaus. Atsisveikinimas įvyko Petkaus Marquette laidotuvių koplyčioje kovo 20 d. Palaidotas kovo 21 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Šeimai ir artimiesiems Dirva reiškia užuojautą.

• IV Mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks š. m. lapkričio 25-29 d. Chicagoje. Mokslinės programos posėdis įvyko vasario mėn. 28 d. New Yorko Lietuvių Kultūros židinyje. Šiame posėdyje dalyvavo mokslinės programos pirmininkas dr. Pranas Zundė iš Atlanta, Ga.; Griežtųjų mokslų, technologijos ir architektūros programos pirmininkas dr. Jonas Bilėnas, Huntington, N. Y.; Humanitarinių ir socialinių mokslų programos pirmininkė dr. Ina Užgiriene, Worcester, Ma. ir Simpoziumo Organizacinio komiteto pirmininkas inž. Juozas Rimkevičius iš Chicagos.

Sprendžiant iš mokslinės programos organizavimo stovio, atrodo, kad Simpoziume bus apie 30 mokslinių sesijų ir bent penkios bendrinės sesijos.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos sesijoje numatoma ši tema: Vyresnio amžiaus JAV gyvenančių lietuvių būklė ir ateities planai. Šia tema gvildens: dr. R. Kulienė, dr. A. Butkus, G. Sužiedelienė.

Psichologijos sesijai vadovaus dr. K. Trimakas. Vienoje dalyje tema: Lietuvių veidas anketų daviniuose, diskutuos dr. R. Petrauskas, V. Musonytė ir J. Zabarskienė.

Menotyros sesijų vadovas dr. St. Goštautas skaitys paskaitą. Be jo paskaitas skaitys ir kiti du paskaitininkai. A. Banelis kalbės tema: Lietuvių įnašas į tarptautinį architektūros meną 1940-1980. R. Šležo paskaitos tema: Lietuvių įnašas į tarptautinį kino

Dirvos skaitytojų ir rėmėjų L. ir J. Žvynių dukra Vida sausio 4 d. Chicagoje susituokė su Denis Marks. Vestuvių puota vyko puošniame Drake viešbutyje ir dalyvavo daug lietuvių, p.p. Žvynių draugų. Iškilmes pravedė A. Modestas ir šokiams grojo neolituonų orkestras.

meną: Jonas Mekas, Adolfo Mekas ir kiti.

Filosofijos sesijai vadovaus dr. K. Skrupskelis. Jis skaitys paskaitą: Lietuvos istorija kaip politinės filosofijos šaltinis. Be jo, toje sesijoje paskaita skaitys dr. A. Mickūnas. Jo paskaitos tema: Jeigu filosofas galvotų lietuviškai. IV Mokslo ir kūrybos simpoziumas vyks 1981 m. lapkričio 25-29 d. Chicagoje.

• Dr. Romas ir Dana Sakalai, gyv. Vero Beach, Fla., a. a. Kazimiero Mauruko atminimui, vietoj gėlių, atsiuntė Dirvai paremti auką 50 dol. Ačiū.

• Vladas Šniolis, buvęs clevelandietis, dabar gyvenąs Floridoje, dažnai Dirvą paremiąs pinigine auka, vėl atsiuntė auką 12 dol. ir linki Dirvai stiprėti.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

PATIKSLINIMAS

Br. Juodelis prašo pranešti, kad savo reportaže apie Kaziuko mugę Chicagoje padarė klaidą. Mugę atidarė ne Kernavės, bet Aušros Vartų tuntas.

OPPORTUNITY FOR CHIEF ENGINEER

to work and live in a small Congenial Company & Community. CHIEF ENGINEER with A. S. M. E. background. Exp. in pressure boilers & structural steel. Must be able to relocate. Salary neg. Send resume to Willinger Construction Service, Inc., P. O. Box 767, Helena, Ark. 72342. (13-19)

COOK

For Priests in St. Margaret of Scotland parish Rectory. Live-in preferable. Excellent private quarters in congenial household. No heavy-duty work expected. Ample time off. References.

Call FATHER BOESSEN.
314-776-0363

(13-15)

OPEROS ŽINIOS

I Lituan operos spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelių krautuvėje, 2501 W. 71st St., telefonas: 471-1424.

Spektaklių datos: birželio 13 d., 8 val. vak., birželio 14 d., 3 val. popiet, birželio 20 d., 8 val. vak.

Vietos: Marijos mokyklos auditorija, 67th ir S. California Ave.

Bilietų kainos — parterėje: 20, 17, 14, 12 dol., balkone: 17, 13, 10 dol.

Visi tie, kurie turi įsigiję bilietus anksčiau skelbtom datom, prašome juos pakeisti naujais.

Paštu bilietai užsakomi, pažymint spektaklio datą ir siunčiant atitinkamai sumai čekį, šiuo pavadinimu ir adresu: Lithuanian Opera Co., 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

Dainuoja:

Dana Stankaitytė I ir III sp.
Nerija Linkevičiūtė II sp.
Margarita Momkienė
Stefan Wicik I ir III sp.
Rex Elkum II sp.
Algirdas Brazis I ir III sp.
Algis Grigas II sp.
Jonas Vaznelis I ir III sp.
Vytautas Paulionis II sp.
Bernardas Prapuolenis.

Scenos reikalų vadovas —

Jonas Paronis

Meninė priežiūra —

dail. Vladas Vijelkis

Pastatymo produkcija —

Kazys Oželis

Choreografija — Violeta Karosaitė

Chormeisteriai: Alfonsas Gečas,
Emilija Sakadolskienė

Dirigento asistentas —

Arūnas Kaminskas

Režisierius — Paul Williams

Dirigentas — Alvydas Vasaitis

Lietuvių Opera kviečia visus ir iš visur atvykti į Chicago, organizuojant ekskursijas autobusais ar mašinomis, ir dalyvauti pirmą kartą Amerikoje statomoje mūsų laisvės tema sukurtos operos I Lituan-Lietuviai spektakliuose.

PAIEŠKOMI ŠIDLAUSKO RAŠTAI

Paieškomi Visuomio — Domo šidlausko raštai ir aplamai informacija apie jį. Jei kas tokių raštų turėtų arba galėtų nurodyti kur jų galima gauti, prašoma pranešti Dirvos redakcijai. Dėkojame iš anksto.